

MAGYAR LAPOK

* 4 lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. P.T.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. B'

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 243 (1389) szám * Vasárnap, 1936 október 25

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Éjszakába nyúló viharos ülés volt a londoni semlegességi bizottságban

Az olasz kormány vádsorozata Moszkva ellen. — A szovjet követ kijelentette, hogy kormánya nem érzi magát föltétlen semlegességre kötelezettnek

Londonból jelentik: A spanyol semlegességi bizottság pénteken délután kezdette meg ülését az oroszok vádló jegyzéke és az arra adott ellenvádlak megtárgyalására. Mindhárom megvádolt állam (Portugália, Olaszország és Németország) válasza megérkezett. Az olaszok második válaszejegyzékét is adták át, mely újabb sorozatot közöl az orosz Szovjet semlegességsértő tevékenységéről.

Eszerint szeptember közepén a szovjet-kormány harminc hadirepülőt küldött Barcelonába. Együttal a szovjet azt is följánlotta, hogy hitelben kölöaját szállít a madridi kormánynak. Szeptember 19-én egy szovjethajó fegyverszállítmányt rakott ki Barcelonában. Szeptember 20-án és 21-én két szovjetgőzös haladt át a Boszporuszon 1500 tonna hadianyaggal. A rendelkezési hely Alicante volt.

További gyanus szállítmányok még a Szovjet terhén: Szeptember 25-én a „Kuban” nevű szovjet-gőzös löszér-szállítmánnyal elhagyta az odesszai kikötőt. Szeptember 28-án az amerikai „Mexicain” gőzhajó Anversből a madridi kormánynak szánt szovjetáruval elindult Spanyolország felé. A hajó rakománya robbantószerkezetekhez szükséges anyagból állott.

Október 6-án — mondja az olasz jegyzék — Barcelonából a római kormány azt az értesítést kapta, hogy az orosz tevékenység még erősebb lett. Szovjethajók rendszeresen érkeznek a Fekete-tengerről és tüntető nyilvánossággal néhány élelmiszeres csomagot raknak ki, de a kikötő rejtettebb pontjain fegyverekkel és löszerekkel telt szállítmányokat tesznek partra.

A SZOVJET-KÖVET ÖSSZETEPETT PAPIR-RONGYNAK NEVEZI A SEMLEGESSÉGI EGYZEMÉNYT.

A semlegességi bizottság péntek délutáni ülése már a késő esti órákba elnyúlt és viharos lefolyású volt. Az éjszakai órákban *Plimuth* elnök felolvastatta azt a levelet, amelyet *Maiszky* szovjetnagykövet nyújtott át neki. Eszerint: a szovjekormány abban a föltevében csatlakozott a semlegességhöz, hogy annak határozatait valamennyi fél betartja. Idővel azonban kiderült, hogy több fél megszegte ily irányu kötelessé-

gét. Portugália lett a spanyol nemzetiek fegyverrel való ellátásának fő támaszpontja. A bizottság nem támogatta a szovjet képviselőjének azt az erőfeszítését, amelynek célja az egyezmény elleni eljárás megakadályozása volt.

A szovjet képviselőjének az a javaslata, hogy helyezték a portugál kikötőket föltüggyelet alá, még csak nem is került a bizottság mai ülésének ügyrendjére.

Ilyenformán az egyezmény céltalan és összetépett papírrongy. Tehát a gyakorlatban megszünt. A szovjetkormány ezért azt tartja, célszerű volna, hogy visszaadják a spanyol kormány jogát, hogy Spanyolországon kívül vásárolhasson fegyvert s a többi államtól függjön aztán, hogy adjanak-e. vagy ne adjanak. A szovjet kijelenti, hogy az október 7-iki nyilatkozata értelmében nem tekinti magát az egyezmény által nagyobb mértékben kötelezettnek, mint az egyezmény többi aláírója.

A SZOVJET ÉRDEKÉBEN SZORONGÓK ANGOL ÉS FRANCIA KORMÁNYVÁLSÁGOT JÓSOJNAK.

A szovjet megbízottjának péntek éjszaka ismeretessé vált nyilatkozata bizonyos mértékig izgalmat keltett Londonban. Tárgyilagos politikai megfigyelők szerint a nyilatkozat egyenlő értékű az orosz delegációnak a bizottságból való kilépésével, habár a szovjet kiküldött a nyilatkozat felolvasása után még nem is távozott el a bizottság üléséről. Párizs és London politikai köreiből az utolsó pillanatig azt hitték, hogy a szovjet megmondja a dolgot és nem határozza el magát olyan lépésre, ami végzetessé válhatik. A szovjet mellett szorongó hangulatsínálók mondják, hogy a szovjet-beavatkozás nemcsak Franciaországban, de Angliában is könnyen kormányválságot idézhet elő. Franciaországban a népfrent kommunista csoportja kívánja a semlegesség föladását Angliában a munkáspárti ellenzék. A franciáknál csakugyan előállhat emiatt a kormánytámogató népfrent bomlása, Angliában azonban a munkáspárti ellenzék csak negyedrésznyi kisebbség a nagy kormánypárttal szemben.

Az első katonai összecsapás a szovjet és a nemzeti Spanyolország között A spanyol nemzeticsapatok elfoglalták Madrid repülőterét

Párizsból jelentik: Közvetlen küszöbön áll hogy Madridot a spanyol nemzeti csapatok elfoglalják. *Franco* tábornok kiadta a parancsot a főváros elleni általános ostrom megindítására. A nemzeti csapatok négy oszlopban nyomulnak előre. A marokkói színes csapatokat a menetelésben hátsóbb helyekre osztották be, hogy Madridba először a fehér csapatok vonuljanak be.

A délnyugatról nyomuló csapatok Naval Carnero elfoglalása után már 15 kilométernyi közelségbe jutottak Madridhoz.

A délről támadó hadoszlop elérte és megszállta Madrid repülőterét, mely csak 13 kilométernyire van Madridtól.

A nemzeti csapatok repülői állandóan ott keringenek a főváros felett. Röpcédulákat dobnak le, melyben Azana meneküléséről s a hadihelyzet egyéb mozzanatairól tudósítják a lakosságot. Egyik bomba a madridi vasúti állomás épületét rombolta szét.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Krisztus királysága

Vannak társadalmi irányzatok és közéleti kormányzásra törekvő rendszerek, melyek lényeges tanításukként azt a jelszót hangoztatják, hogy a vallás csak magánügy. Amiből a végső következtetés az, hogy e felfogások szerint valaki tökéletes keresztény lehet akkor is, ha csak magánélete körében, csak lelke belsejében vallja az ő keresztény hitét, de gyakorlatilag a külső életében, s társadalmi vonatkozásaiban ezt a hitet eltakarja és megtagadja. Bizonyára az ember egyéniségének önmagával való nagy ellenmondása, nagy hazugsága áll elő a magánélet és közélet ilyen szembeállításából. Tehát ellenmondás és hazugság van abban a tanításban is, hogy a vallás csak magánügy. És aki eszerint gondolkodik, az nehezen tudja megérteni, vagy egyáltalán meg se érti, mi is van Krisztus királysága eszméjében és a mindenségre kiterjedő valóságában.

Egy 1925-ik évbéli pápai körlevél rendelkezett, hogy e királyságnak október utolsó vasárnapján ünnepet szenteljünk. Azonban ez ünneprendelés előtt is megvolt öröktől fogva az a királyság; neme világból való, nem földi uralomként, hanem eget és földet, láthatót és láthatatlant összefoglaló, végtelen fönségként. Annak alárendelődni: egyet jelent az Istenalkotta természeti törvények szerinti léttel, a Mindenható igazságaihoz való hűséggel, a földi és földöntúli sors örök összhangjával. Annak alárendelődni annyi, mint megváltódni, s fölemelkedni a végtelen létből folyó igazságokhoz, szeretni és jónak lenni. Az ilyen lelki tökéletességek elérése, az ezekben való fölszabadulás: ez a Krisztus királyságában való alárendelőds. Olyan uralom ez, mely nem elnyom, hanem fölszabadít, maga mellé emel. „Az én igám könnyű, az én igám gyönyörűség”. — mondotta Jézus erről az uralomról. *Csak* a bűnökről kell lemondani érte; azokról a bűnökről, melyekre sok a hajlam, sok a csábítás, de amelyek végeredményben mégis a mai szolgálógot hozták a világra.

Mert ugye a földi gyarlóságokban legfőbb úr a gazdasági erők mindenhatósága, a pénz hatalma, a kéjszóvárgás, a hatalomvágy, az önzés szenvedélye. De ezeknek megfelelően az alárendelőség a nyomort, a züllést, az emberek lelki összetartásának a hiányát, a fagyos magárahagyatottságot s a kétségbeesést hozza. Mi vezethet ki ebből a szomorú zavarból és nyomorúságból? A „fogat-fogért”, a „szemet-szemért” elvének a követése? A gyarló uralmakkal szemben valami versengő, de ugyanolyan eszközöket használó ellenuralmak támasztása? Hiszen ez csak örökössé teszi az egymásban való marcangolást és egymás kínzását! Ehelyett lelki fölszabadulás kell, megtisztulás, megváltás, Isten természetparancsaiba való fölemelkedés, az embertársban az Isteniúság meglátása, a Mi Atyánkhoz való eljutás. Ezek a Krisztus királysága törvényei.

Ha ezeket csak magánügynek veszik, a közügyek sohse fognak az ember magasabb üdvére alakulni. Ha azonban egy földöntúli életparancsot is érzek magamban, akkor munkás-ként és munkaadóként, családapaként és családtagnaként, államférfiüként és állampolgárként, vezetőként és vezetettként egyaránt valami magasabbrendűsége, valami jóságra törekvés fog el engem. Ez a közös jóság: Krisztus királyságának a megvalósítása a földön. De ezért a földieken túlemelkedő gondolkozást és érzést kell megszoknunk, mert Krisztus király-

Mély álmom..., de...

a baktériumok nem alszanak. Éppen éjjel támadják meg a fogakat. Ne adjon alkalmat rá, hogy az ételmaradványokon elterjedjenek. Minden étkezés után, különösen lefekvés előtt mossa ki száját és kefélje meg alaposan fogait

NIVEA fogkrémmel

Tisztántartja és fehériti a fogakat, öde lehetet kölcsönöz. Kiváló jóhatású, igazi NIVEA készítmény.

24 Lei

sága ebbe a földi világba is való ugyan, de nem e földi világból való. Az örökkévalóság összhangjából kell azt a földre lehozni, hogy így a földi lét is átértett, megváltozott és megüdvözített része legyen az örökkévalóságnak.

Ha földhöz tapadó, ugynevezett pozitívista szemlélettel nézünk egy közösséget, csak számszerű összegeződést látunk benne. Ha azonban Krisztus királyságának, a végtelen lelki életnek a törvényei szerint érzünk, akkor észre kell vennünk oly közösségeket, melyek többek a számszerű összegeződésnél. Az emberi természetbe Isten által beleoltott közösségi vonzások vannak, s ezek folytán létesül a család, a nép, a nemzet, az állam. Ezek a közösségek többek a számszerű összegeződésnél. Ezeknek összetartó szellemük van, amit a hitetlen csak ösztönnek mond, de a hívő Isten törvényének. És Krisztus királyságának az alkotmányába éppen az tartozik bele, hogy elsősorban ezeknek a közösségeknek az isteni törvényeit kell megtartani.

Isteni törvény, hogy e közösségeknek a maguk fennmaradását és tökéletes fejlődését kell szolgálniok. Ami az egyes ember életében bűn, az az ilyen közösségek életében a számszerűséggel is megsokszorozódik, de a nekik adott összetartó szellem külön bűnévé is válik. A család, a nép, a nemzet, az állam bűnévé. Az együvé tartozók hűtlensége, testvértelensége bűnévé. Mi csak a magunk közösségére, egy kisebbségi népi élet alakulására utalunk. Krisztus királyságának a törvénye rendeli, hogy minden népi életnek a maga természetes lényegét ki kell fejtenie. Tehát a magunk kisebbségi népi élete is bűnt követ el, ha magán belül testvértelen, ha népi hagyományaihoz, erkölcséhez hűtlen, s ha egymást a bajokban és

küzdésben nem segíti.

A vallástalanná, a hitelenné válás, az Isten országának megtagadása együttjár azzal, hogy az illető nép elveszti az élet iránti helyes tájékozódó képességét. Mert bármilyen világias ügyet vegyünk is, annak nem e földi létben van a gyökere, s nem ebben van a végződése. A jelen a múlt végtelenségéből jön, s a jövő végtelenségébe torkollik bele. E jelenség fölött nem az ember az úr, s nem az úgynevezett történelem az ítélőhöz, hanem az, aki oka, teremelője és alkotója a végtelenségnek. Az Isten. Az ő országát kell népi életünkkel keresnünk, s akkor a többi létezésünk is mind hozzáadatik nekünk. Így kell hittel megértenünk, hogy nincs semmi világias ügyünk, ami ne tartoznék Krisztus királyságának is a parancsa alá. És ha e parancs szerint élünk, eszerint tartunk össze, eszerint fejtjük ki népi hivatásunkat, akkor megmaradunk, fejlődünk és a földi létben is boldogulunk.

Mert Krisztus király hatalmas király. Ő uralkodik népeken és időkön s ő ítél a történelem fölött is. És megtartja azokat, akik hűségesek hozzá.

Új könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Tragédia az ereszcSATORNÁN

írta: Dallos Sándor

Nem tudom, a természetrajztudósok s az állati ösztönök értői tudnak-e ilyesméről, mint amit most leírok s amit két napon keresztül figyeltem meg az ablakomból. Megvallom, én nem tudom, törvényszerű-e ez, vagy különlegesség, ténynek azonban mindenesetre tény, a saját szememmel láttam végbemenni az egészet.

A házuk U alakú s szemben a szobám ablakával, ahol dolgozni szoktam, a szemközti való ereszcSATORNÁN lakott két galamb. Gondolom: két gazdátlan galamb. Hogy a fészük is ott volt-e, nem tudom, azt nem lehetett kivenni az ablakomból, a két galamb azonban, ha csak nem röpködött valamerre, egész nap ott tartózkodott. Éjszaka is ott tanyáztak, a csöndben nem egyszer hallottam a szöszmötölésüket, ahogy a karmukkal, vagy csőrükkel karmolgatták a csatornát. Még jó is volt, hogy: no, a két galamb itthon van. Két élő lény odakint a csöndben s a meg-megújuló apró kis zajok közben, amelyet okoztak, szép békésen lehetett elaludni. Valóban úgy, mintha valaki vigyázott volna, hogy semmi rendellenesség ne történjék az elsötétült ablakok mögött az emberek dolga körül.

Hát így.

Azt hiszem, pár lehetett a két galamb, hím és nőstény együtt. Lehet, hogy költöttek is, de a kicsinyeket sohase láttam s így lehet, hogy meddők voltak.

Nos. Két nappal ezelőtt az egyik galamb megbetegedett. A hím-e, vagy a nőstény, nem tudom. Csaknem minden állatot meg tudok nem szerint különböztetni, de a galambokat nem ismerem, noha járulól kerültem Budapestre. Nem tudom, miért, valami különösen sohase szerettem a galambokat. De hát mondom, két nappal ezelőtt a galambok közül egyik megbetegedett. Nyelhetett-e valamit, járvány jött rá, vagy öreg volt? Ki tudná megmondani. Egyszerre csak láttam, hogy beteg. Reggel főbánszorgott a csatorna szélére, el akart repülni, de nem tudott. Nem bírta a szárnya s visszaesett. Bizony Isten, feljajdított a szegény állat. Valami panaszos, jajgatáshoz hasonló hangot adott, akár valami ember. A társa, vagy a párja nézte egy darabig, körüljárta, figyelmesen megszemlélte s szinte bölintott: no jó. Aztán elrepült és pár perc múlva élelmet hozott csőrében a betegnek. Kukoricaszemet. Hogy hol szerezte itt Pesten, nem tudom, de tény, hogy kukoricaszem volt. A beteg állat valami hangot adott erre is, határozottan örömmel volt a hangjában, lehet, hogy megköszönte. A másik meg felállt a csatorna szélére és bűgött neki, innét gondolom, hogy mégis a

kím lehetett. Aztán megint elrepült.

A beteg megpróbálkozott a kukoricával, a csőrébe vette, próbálta lenyelni, de valahogy nem ment. Nem tudta lenyelni. Sokáig erőlködött vele, de hiába, hát végre is beleejtette a kukoricaszemet a csatornába.

A másik meg csakhamar visszatért és új élelmet hozott. Nem tudom, mi volt, de ezt megette a beteg. Aztán a hím megint elszállt, megint, megint és megint, mindig hozott valamit a csőrében, de sokkal sürűbben járt, mint ahogy a másik enni tudott, úgyhogy végül is az ennivaló gyűlni kezdett a beteg körül. A párja szorgalmasan és önfeláldozóan hordta neki. Szinte megható volt ennek az oktalan állatnak a jósága.

Igy ment ez két napig. Egész halom életmiser gyűlt fel ezalatt a beteg köré, de megfigyeltem: a hazahozott eleségből soha egyetlen szemhez nem nyúlt hozzá az egészséges madár, aki hozta. Azt akarta ezzel értésére adni a másiknak, hogy minden az övé? Igazán csodálatos volt ez a tartózkodás. Vagy ő jóllakott, miközben az élelmet hordta? Az is lehet. De reggel se nyult hozzá, mielőtt az első gyűjtésre elrepült volna. Egyszerűen nem tudom hát, mi itt az igazság. Lirai hajlamu vagyok, hát úgy fogtam fel, hogy jó akar lenni a másikhoz.

A megdöbbentő dolog ma reggel következett be: kimúlt a beteg galamb. Ugy kilenc óra lehetett, a hím éppen megtért az új eleséggel,

A maradék Abesszinia az olasz hadsereg ellen a Népszövetségtől kér segítséget

Egész éjszaka tartó harc a Sala-tó környékén

Londonból jelenik: Bitwoded Wolde Sadik, a nyugatabessziniai kormány feje és rasz Inru, az abesszin hadsereg fővezére, táviratot intézett a négushoz. Ebben bejelentik, hogy fegyver és hadianyag híján teljesen képtelenek ellenállni az olasz haderők előnyomulásának s a Népszövetségtől segítséget kérnek.

A Reuter szerint Port Saidba az a hír érkezett, hogy a hét elején több ezer abesszin a Sala-tó környékén megtámadott egy olasz hadosztályt. A küzdelem egy éjszakán át tartott. Hajnalban egy olasz bombavető repülőgép jelent meg a helyszínen és bombázóporával szétzórta az abesszinek, akik 450 halott hátrahagyásával elmenekültek.

Pop Valér és Cancicov miniszterek nyilatkoztak a bucaresti kereskedelmi és iparkamara ülésén

Bucuresti. Saját tud. A bucaresti kereskedelmi és iparkamara péntek esti rendkívüli ülésén megjelentek Pop Valér és Cancicov miniszterek is. Pop Valér válaszul az elnök beszédére, többek között ezeket mondotta:

— Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a realitásokat. Ma sehol sincs szabadság a gazdaságban, azt mindenütt az irányított gazdaság váltotta fel.

Pop Valér aztán rámutatott arra, hogy hiába hangoztatja a kormány a pénzügyi állandóság mellett való kitarthatást, azt előre nem látható tények mégis fenyegetik. Ilyen tényező az árak semmivel sem indokolt emelkedése. Azért ezeket nem lehet törni.

Canicov pénzügyminiszter beszélt ezután: — Az utolsó évek nehéz gazdasági megpróbáltatásainak nagy és erős államok nem tudtak ellentánni és mi, ami saját eszközeinkkel mégis gyűztünk. A költségvetésben, melyet én fogok elkészíteni, megmaradok ugyanazon az irányvonalon, amelyet megkövetel a nemzet gazdasági élete és az államfelesztés. Nem tudunk lemondani a 23 milliárdról, mert szükségünk van rá, ezt az adózók nyagtalanság nélkül fogjuk elérni.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Madridból jelentik: Pénteken este a Caballero a kormány Madridban maradt tagjait rendkívüli minisztertanácsra hívta össze. Londonból ugyanis az a hír érkezett, hogy a szovjet már ki is lépett a semlegeségi bizottságból s azonnal megkezdi a madridi kormány nyílt támogatását. A Caballero-kormány ezt a helyzet alakulást vette tárgyalás alá. A londoni első hírek hatása alatt

a milícia kaszárnyáiból nagy tömeg vonult ki az utcára és tüntetett a népfrent-kormány és Szovjet-Oroszország mellett.

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok és az orosz szovjet között megtörtént az első katonai összecsapás. A sevillai rádió hivatalos közlése szerint a nemzetieknek egy repülőraja bombát dobott egy szovjethajóra, mely fegyvert és municiót rakott partra Cartagenában.

A francia radikálispartti nagygyűlésen Herriot beszélt

Sürgelje a Németországgal való tárgyalást

Biarritzból jelentik: A radikálispart országos kongresszusának pénteki ülésén a külügyi kérdések vitája során Herriot szólalt fel. Kijelentette, kívánatos volna, ha Spanyolországban helyreállna a béke. De mindenestre szükséges, hogy az ottani polgárháború tüzvészre át ne csapjon Franciaországba. A Népszövetségről megállapította, hogy kilátástalan a körülötte való szervezkedés, miért is vészra kell térni az angol-francia bizalmas együttműködésre. Mentegette magát a szovjetbarát politika kezdeményezéseért, sőt azt mondta, büszke rá, hogy a szovjetet Genf-be vezette, mert ezzel a szovjet európai megszelídítését mozdította elő. A továbbiakban azonban már azt fejtette, hogy Berlinnel tárgyalni kell. Németországnak — ugymond — jogában áll, hogy úgy kormányozza magát, ahogyan jónak látja. Ebbe senki sem szólhat bele. Voltaire népe boldog lesz, ha békében élhet Gothe népével.

A FRANCIA FRONTHARCOSOK SZÖVETSEGE FÜLKÉSZÜL A POLGÁRHÁBORÚ ELLEN

Párizsból jelentik: A francia politikai élet legújabb szenzációja, hogy Dela Roque ezredes francia társadalmi pártja szövetségelt a Jean Goy vezetése alatt álló nemzeti frontarcos szövetséggel. A moszkvai törekvések meghíttására és mindazok lefegyverzésére, akik a polgárháborút készítik elő.

mikor a másik nem mozdult. A hím hát kidobta a magot a csatornába s a csőrével elkezdte piszkálni a másikat. Turta, löködte, ébresztgette. Az nem mozdult; gondolom, hideg volt már akkor, halott.

Mintegy két percig tarthatott ez a birkózás és akkor szörnyű izgatottság vett erőt a hímgalambon, aki eddig a pártját éllezte. Szinte félelem, sőt: rémület. Nyöszörgött. Aztán felszállt és ideges szárnyasapkodással repdesett az eresz körül. Kiabált. Igazán kiabált. Megint leszállt a halott mellé, érintgette, aztán megint felröppent és örült repdesést csapott a levegőben.

Tíz percnél tovább csinálta ezt. akkor leszállt s elkezdte a fejével, a lábával, az egész testével tologatni fel a csatorna pereme felé a halott madarat. Valósággal birkózott vele, valamit akart. Erőlködése közben hullott az összegyűjtött élelem szerteszét. Végre fent volt a halott állat a csatorna peremen, akkor az élő minden erejével nekifeszült s pár pillanatnyi tusakodás után lelökte a halottat a hat emeletnyi mélységbe. Még hallottam is, ahogy odalent a test puffant. Akkor a hím szétrugdosta lábával az élelmet, amelyet összegyűjtött s elrepült. Nem is jött vissza egész nap, valószínűleg nem is jön vissza többet.

Hát most mi volt ez? A halott eltakarításának az ösztöne, amely él az állatokban, vagy az élő rettegése a halottól? Természetes szokás, vagy ideges félelem? Nem tudom eldönteni. Csak megdöbbenő volt, annyi bizonyos.

Az arcápolás első parancsolata!

Minden asszonynak, aki kendőzi és puderossa magát meg kellene mondani: arcbőre csak akkor marad szép, ha rendszeresen törődik alapos tisztításával!

Jó szappan az előfeltétele minden szépségápolás eredményességének Elida Lilas Grand Luxe — különösen enyhe — csodálatos illatú — nagy tisztítóerejével legkényesebb arcbőrnél is tisztítólag hat.

ELIDA
LILAS GRAND LUXE

Az olasz külügyminiszter Hitler kancellárnál

Berlinből távozva mondta: „Semmi összeesküvést nem szőttünk.” — Közös megállapodás a szovjet európai befolyása kizárására

Berlinből jelentik: Ciano, olasz külügyminiszter pénteken este kíséretével Berchtesgadenbe utazott Hitler vezérkancellár meglátogatására. A különvonat München érintésével szombatn reggel érkezett meg Berchtesgadenbe.

Ciano pénteken a berlini olaszok házában a külföldi sajtó képviselőit is fogadta. Nyilatkozatai során a következő kijelentést tette:

— Semmi összeesküvést nem szőttünk, hanem jó munkát végeztünk Európá és a világ béke újjászervezése érdekében. A két ország barátsága szerencsés kihatással lehet az egész világra.

Nem engedik, hogy Katalóniában a szovjet köztársaságot alapítson

Párizsból jelentik: Az Intransigeant berlini tudósítója nagy vonalakban ismerteti azt a német-olasz nyilatkozatot, amelyet a két külügyminiszter Hitler, illetőleg Mussolini jóváhagyása elé terjeszt. A nyilatkozat szerint Róma és Berlin nem engedheti meg, hogy Spanyolországban, akár csak Katalónia területére korlátozva is szovjet-köztársaság alakuljon. Ezt Berlin és Róma úgy tekintené, mint egy külföldi állannak a spanyol belügyekbe való megengedhetetlen beavatkozást. Berlin és Róma úgy véli, hogy

mindaddig nem lehet szó az európai béke tartós megszilárdításáról, míg Franciaország politikai irányvonala el nem válik a szovjet diplomáciai irányvonalától

és míg Franciaországot és Szovjet-Oroszországot szövetségi és baráti kapcsolatok fűzik egymáshoz. Az olasz és a német kormány együtt-

lesen elhatározta, — szól tovább az *Intransigeant* ismertetése, — hogy a Duna-vidék összes kérdései tekintetében az eddiginél szorosabb együttműködés alapján fognak eljárni. Berlin és Róma közölni fogja Párizs, London és Brüsszel kormányaival, hogy

a németek és olaszok a locarnói értekezleten nem vesznek részt, ha a hatalmak a szovjethet is meghívást küldenek.

A *Paris Soir* hasonló értesülést közöl. A lap szerint a német-olasz nyilatkozat rá fog mutatni az Európát fenyegető szovjet-veszedelemre. Ez tulajdonképpen Franciaországnak szóló figyelmeztetés lesz. A német és olasz erőfeszítések most arra fognak irányulni, hogy rábírák Franciaországot a szovjet szövetség elhagyására.

Római diplomáciai körök azt hiszik, hogy az olasz és német kormány a burgosi spanyol nemzeti kormány elismerésére nézve is meg egyezett. Az elismerést nyomban nyilvánosságra hozzák, mihelyt a spanyol nemzeti csapatok Madridot elfoglalják.

Katona Jenő:

Az aszfalt apostala

Egy nagy életnek helyesebben szólva egy nagy életprogramnak rajza Sonnenstein. Berlin híres apostoláé. Az egy haz szociális arcának apológiája ez a könyv.

Ara 35 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunknál

BUCURESTI LEVÉL

*

A nemzeti parasztpárt tízéves jubileuma. Mi minden kitelik a székelyből

Tíz éve tartják össze a nemzeti és a parasztpártot egy alakulatba az utálat és a hatalomra-vágyás szálai s máig se bírtak a két politikai képződmény hívei, vezetői az osztrákországi és az igazi barátság nagy és meleg egységébe olvadni.

De azért természetesen megünnepelték az évfordulót vasárnap az Arena Romana-ban, Isten derűs, szabad ege alatt, az ország minden részéből odasereglett küldöttségek részvételével.

Eljötték a székelyek lakta vármegyék küldöttségei is. De nehogy azt higgye valaki, hogy ezek a delegációk az ottani románság soraiból válogatódta össze. Harisnyás székely atyafiak jelentek meg az Organizatia Ciuc s az Organizatia Odorheiu és Trei Scaune táblái alatt, mert hiszen olyan politikai pártot, eszme és érdeklődést nehéz volna kitalálni, amelyre a székelyek között ne lehetne híveket összefogdosni.

— A székelyből minden kitelik — mondta egy bucuresti székely szellemi munkásbarátom, látva a táblák alatt komoly képpel haladó harisnyásokat.

S ezt a világot se mondotta elitelő hangon. Sőt ellenkezőleg, büszkeség csillogott a szemében s egyszerűen fajtája élelmességének, bölcs előrelátásának tudta be, hogy ime a székelyek eljönnek egy román politikai párt zászlója alatt emlékünnepet ülni akkor is, ha ez a párt ellenében lévén, nem alkalmazhatja velük szemben a közhatalóságok kényszerítő eszközeit és nem nyújthatja azokat a jutalmakat, amelyeket a hatalom birtokosai minden megerőltetés nélkül megadhatnak... A székely megtalálja így is a számítását...

Hiszen igaz, önmagában véve már az is elegendő biztatás az ilyen egyszerű embernek, hogy minden anyagi áldozat nélkül kimozdulhat falujából s meglátogathatja pénz nélkül Bucurestit, ahova eddig annyi pénze vándorolt nehezen befizetett adó formájában — önelkül, vagyis anélkül, hogy órá, az ő vágyaira és érdekeire bárki is kíváncsi lett volna.

Hát most itt voltak és jóízűen lézengtek az Arena Romana-ral szomszédos Károly parkban, az elmúlt tíz esztendőre visszatekintő s új, diadalmas korszakot jósoló ünnepi beszédek elhangzása alatt. Ugy sem értettek volna egy szót sem ezekből a beszédekből, hiába erősítették s közvetítették nagytöbbszerű megafonok azokat. Ezzel szemben azonban az őszi verőfényben uszó Károly park mindenki által könnyen megérthető szépség s ez ki is érdemelte a derek székelyek tetszését. Megálltak az ismeretlen katona sírja előtt is, amelyen örökégszövevénynek lángja lobog, s megbámulták a katonai múzeum mögött a Magyarországot elleni hadjáratban zsákmányolt ágyukat. Volt olyan hadviselt székely, aki megismerte az osztrák-magyar hadsereg egykori személfényét, a harminc és feles Bertát.

— Evvel Galiciában találkoztam, — jegyezte meg az egyik, — mikor Ferenc Jóskát szögáltam.

— S most itt látja viszont, — felelte a másik, — a Károly parkban, mikor Maniut szögálja...

Erre mind a ketten nyeltek egyet és bandukoltak tovább. Az Arena Romana-ból ide hallatszott a megafon harsogása. Ep Mihalache idézte a háború rémét. A székelyeknek nem volt szükségük arra, hogy megértsék a súlyos szavakat itt, e roppant gyilkoló monstrumok látványának ékesszólása előtt...

Kora délután a Calea Victoriein találkoztam egy kisebb csoport székellyel.

— Hát magukat mi a jó szél hozta erre? — kérdeztem.

— Jöttünk a jubileumra.

— S olyan fontos volt, hogy eljőjjenek?

— Hát gondoltuk, csak megnézzük Bucurestet.

De olyan is volt, aki arra gondolt, hogy egyuttal a leányát látogassa meg itt, aki valami nagy bojárházban szobalány.

— Most éppen azon okoskodom, hogy merre is lehet az a Strada Cantacuzino, — mondotta.

Egy másik valami jóféle vendéglőt kere-

sett, ahol magyaros ételt is lehetne kapni. Mert az olajosát nem állja.

— Van ugyan a tarisnyámban enniváló, de ha már az ember ingyen idejutott, megéri, hogy kocsmában ebédeljen.

S elballagtak a székelyek magyaros konyháju vendéglőt keresni. Mert ha be is álltak a román pártba, a gyomruk azért magyar maradt. Ugy hisszük: a szívük is.

Az emlékünneppel kapcsolatban egyébként különféle híreszteléseket eresztettek szárnyra az ugynevezett politikai körök.

Az ünnepségek programját megállapító választmányi ülésen ugyanis állítólag nagy elhatározások érlelődtek meg. Azt mondják: megint szó volt a hatalomutódlás lehetőségeiről s azokról a feltételekről, amelyek mellett

az uralkodó — ez értesülések szerint — hajlandó volna már ezen az őszi kormányra hívni a nemzeti parasztpártot.

Állítólag arról szó se lehet, hogy a király oly módon bizza meg a pártot kormányalakítással, hogy egész jelenlegi vezérkarából kerüljenek ki a miniszterek. A király csak a Costachescu csoportot hajlandó kormányra engedni, ami azonban eddig nem elégitette ki a párt vezetését. De a szombat esti választmányi ülésen állítólag mégis úgy határozott a párt, hogy elfogadja ezt a feltételt is. Ezáltal most már végképp megnyílt az útja a hatalom felé.

Ezzel szemben a jubileumi gyűlésen egészen feltűnő Maniu-melletti hangulat uralkodott. Azt mondják, ez csak taktikai fogás, ez így volt megrendezve. Az is taktikai fogás, hogy Maniu ellenfele, Costachescu nem jelent meg a gyűlésen, valamint az is, hogy pont Maniu szájába vették azokat a szavakat, amelyekkel a párt türelmetlenül sürgeti, majdnem követeli az uralkodótól a hatalmat a nemzeti parasztpárt részére.

Őszintén szólva, ezeket a taktikai fogásokat nehéz megérteni. Inkább ama lelki széthúzás bizonyítékainak látszanak ezek, amelyek tízéves összekovácsolódás után is oly élénken hatnak még, hogy nem tudjuk: vajjon magyaroknak beletapaszkodni ebbe az egység nélküli együttesbe — minden más szemponttól eltekintve is — érdemes-e? (j. b.)

Hat elemivel törvényszéki jegyző, ügyészségi titkár, aztán bankigazgató

Egy évre ítélték az érettségi bizonyítványt hamisító bankigazgatót

Timisoara. Saját tud. Coldea Gheorghe huszonnyolc éves, sannicolaul-marei illetőségű „ambiciózus” fiatalember került az ítélőtábla elé. Coldea Gheorghe biztos fellelése, jól öltözött férfi és szép tisztsegeket is töltött be. Eppen ebben rejlik a baj. Coldea Sannicolaul-Maren végezte az iskoláit: hat eleműt. Ezután hazament a szüleihez. Egyszer azonban gondolt egyet, otthagyta a falut és jelentkezett a sannicolaulmarei járásbírósnál. Birósági jegyző akart lenni. Iskolázottsága? Bizonyítványt terjesztett elő, amely szerint a középiskola négy osztályát elvégezte. Alkalmazták is a járásbírósnál, ahol jól megfelelt. Coldea megszokta a városi életet és ambíciója támadt tovább, egyre magasabbra emelkedni. A brasovi ügyészségnél megüresedett a titkári állás Coldea úgy találta, hogy ez neki való hely és folyamodott érte. Iskolázottsága? Bizonyítványt terjesztett elő, amely szerint most már a liceum nyolc osztályát elvégezte. Alkalmazták. Már két ízben sikerült a terve, de a fiatalember ambíció-

ja még mindig nem elégült ki. További Kevés idővel ezután tovább is állt. Egy satumari pénzügyi osztályvezetője lett; ekkor azonban már érettségi bizonyítvánnyal rendelkezett...

Satumaren azonban rájötték, hogy vajmi keveset ért a bankszakmához, meg egyébhez is. Bizalmas információkat kerestek és ekkor kiderült minden... Kiderült, hogy az érettségi bizonyítvány hamisítvány, a liceum nyolcadik osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány szintén hamisítvány, nemkülönben hamisítvány volt a négy középiskolás bizonyítvány is.

Coldea Gheorghe a törvényszék elé került, amely okirathamisítás miatt egy évi börtönrre ítélt. Fellebbezett. Az ítélőtábla most tartotta meg a tárgyalást s a törvényszék ítéletét megerősítette, amit Coldea szintén megfellebbezett. Coldea a hamisításokat egy nyomdász barátja segítségével végezte, aki a szükséges pecsétet is elkészítette. Ezta nyomdászt azonban nem lehet felelősségre vonni, mert már meghalt.

A római rendőrség megalapításának évforduló ünnepsége. Rómában minden évben nagy ünnepségeket rendeznek a rendőrség megalapításának évfordulója napján. Képünkön Mussolini fehér lovon, mellette Badoglio vezérkari főnök és kíséretük elhaladnak a rendőrség disz-százada előtt.

I. Közlemény.

„Dura-Rex-Triple“ Anodelemek. Alkalmunk volt olvasóinkat a közelmúltban a **Dura-Rex** minőségű savmentes elemekről tájékoztatni. Mint velünk most közlik a **Dura Művek** az idei szezonban ismét egy újabb meglepetéssel szolgál a rádiósok számára. A **Dura-Rex-Triple** nagy teljesítményű anodelemekről van szó, melyek bár csak kétszer nagyobbak a normál-anodnál, mégis **háromszoros** kapacitásúak. Ezek a nagy gépek 4 és ennél több lámpás rádiók részére készültek, melyek anodáram fogyasztása lényegesen nagyobb mint a kis készülékeké és azért számukra a normál anodelem használata nem gazdaságos. A rádiótechnika fejlődésével párhuzamosan a **Dura** megoldotta ezen fontos problémát is, olyan anodelemet bocsátva a fogyasztók rendelkezésére, amely elsősorban gazdaságos, de a legnagyobb igényeket is mindenkor kielégíti. Ezen elemek minden viszonteladónál kaphatók. Szakszerű felvilágosítással a **Dura R. T.** Timișoara minden érdeklődőnek szívesen áll rendelkezésére.

Portugália megszakította a diplomáciai viszonyt a madridi kormánnyal

A szovjet követ a londoni semlegességi ülésen a portugál kikötők ellenőrzését sürgette. Németország igazolja magát

Lisszabomból jelentik: A portugál külügyminiszter jegyzéket nyújtott át Albornos spanyol nagykövetnek, akit arról értesít, hogy Portugália kénytelen megszakítani a madridi kormánnyal a diplomáciai összeköttetést. A külügyminiszter szombaton utasította Portugália alicantei ügyvivőjét, hogy szálljon fel a kikötőben horgonyzó portugál gőzösre és térjen haladéktalanul vissza Lisszabonba. A portugál kormány fenntartja magának a jogot, hogy kellő időben közzétegye az okot, amelyek a Spanyolországgal való diplomáciai viszony megszakítására vezettek.

Londomból jelentik: A semlegességi bizottság pénteki ülésének végén

a szovjet kiküldöttek kijelentették, hogy kormányuk a szombat délutánra összehívott albizottsági ülésen is képviselteti magát.

A pénteki ülésről kiadott közlemény szerint a portugál kiküldött élesen visszautasította a szovjet vádakát. A bizottság úgy határozott, hogy a szovjet-delegátus levelés átteszi az albizottsághoz, hogy a szovjet-kiküldött annak egyes pontjait megmagyarázza. A bizottság tudomásul vette a német választ. Az elnök kijelentette, hogy a megjegyzések kielégítő módon tisztázták a Németország ellen emelt panaszokat, két pont kivételével, amelyekre nézve felvilágosítást kérnek. A német delegáció megígérte a felvilágosítást.

Az ülésen a szovjet kiküldött ismét fölvetette a portugál kikötők ellenőrzésének javaslatát. A bizottság az indítványt a portugál vá-

lasz beérkezése utánra halasztotta. A portugál válasz éjjel 11 órakor érkezett meg és szombaton reggel közölték a bizottság elnökével.

ÓRIÁSI IZGALOM A FRANCIA FŐVÁROSBAN.

(Párizs). A francia fővárosban óriási izgalom uralkodik. Az izgalmat egyrészt a semlegességi bizottság ülésén történt események, másrészt azok a hírek okozták, hogy a szovjet már megindította a tömeges repülőgépszállítást Spanyolországba. Rabati jelentés szerint pénteken 50 orosz gyártmányú repülőgép érkezett a madridi spanyol kormány számára, s szombaton további 60 gép érkezését várják.

A helyzet komolyságát mutatja, hogy **Delbos otthagya a biarritzi pártkongresszust és váratlanul visszatért Párizsba.**

Angol leleplezés a szovjet semlegességsértő beavatkozásáról

Londomból jelentik: A szombat reggeli lapok közlik, hogy a semlegességi bizottság elnöke a pénteki ülésen közölte az angol kormány megbízható adatait a szovjet semlegességsértő eljárásáról. Három hajószállítmányra nézve terjesztett elő bizonyítékokat, melyek szerint a szovjet tömegesen szállított Madridnak ágyukat, aknavetőket, harcikocsikat, katonai repülőgépeket. Együttal megfelelő számú

A kormány több tagját is visszarendelték a fővárosba, hogy a helyzetet megvitassák. Francia kormánykörökben hangoztatják, hogy a francia és angol kormányokra vár most a feladat, hogy a helyzetet megmentsek.

személyzetet is szállított partra, e hadiszerek kezelésére.

A *Morning Post* szerint ezek a leleplezések okozták, hogy a szovjetkövet nem nyílt szakításba átmenni, hanem bennmaradt a bizottságban. A *Daily Telegraph* szerint a szovjet a francia kormány erős nyomására maradt a bizottságban és alakilag továbbra is az egyezmény aláírójaként szerepel.

Német és olasz föllépés a szovjet beavatkozása ellen

Párizsból jelentik: Az *Oeuvre* szerint a német-olasz tárgyalások során megállapodtak abban, hogy a spanyol kérdésben közös eljárást követnek. Már kijelölték a két nagykövetet, akik a német, illetve olasz kormányt Franco kormányánál képviselni fogják. Az új német nagykövet Stohrer lesz. Az olasz követ nevét nem közli a lap. Megegyezett Olaszország és Németország abban is, hogy hajókkal ellenőrzik a spanyol kikötőket és szükség esetén megakadályozzák, hogy szovjet hajók oda befussanak.

(Berlin). A *Völkischer Beobachter* szerint a tegnapi átnyújtott szovjetjegyzék hangja olyan kihívó, hogy csaknem azt kell hinni, hogy az oroszok már maguk is számolnak állandó kihívó magatartásuk bármely reakciójá-

val. Azzal tisztában kell Moszkvának lennie, hogy Barcelona és Madrid állandó támogatása sem tarthatja már fel a nemzeti csapatok előnyomulását, azt azonban elérik, hogy a nemzeti csapatok barátai is kiálljanak a porondra.

BENES FIGYELMEZTETI A SZOVJETET, HOGY SZÖVETSÉGESEI A SPANYOL ÜGYBEN NEM TAMOGATHATJAK.

(Prága). Benes köztársasági elnök pénteken személyesen tárgyalt a szovjet követtel és figyelmeztette Moszkvát, ne térjen el semlegességi kötelezettségétől, mert szövetségesei ebben nem támogathatják. Benes állítólag igen ideges és heves volt, amikor a szovjet követtel beszélt.

A nemzeti csapatok hadállásai Madrid körül. A katonai arcvonalat az erős fekete vonal jelzi.

Nemzetárulók — figyelem!

Irta: Bélteky László

Rendkívül jellemző eset hallottam arról, hogy a román közvélemény, az őszinte és becsületes nemzeti érzésű románság mennyire irtózik és undorodik azoktól a nemzetüket gyalázó, vagy hajdan való hazájukhoz aljasul hűtlen, sehonnai bitangoktól, akik végigházzalják az országot s egy odavetett koncert — olykor már koldusalamizsnáért is — minden emberségből, becsületéből kivetkőzve, szidják, rágalmazzák azt a nemzetet és azt az országot, amelyek kulturájukat köszönhetik, amelynek kenyérét ették.

Elmondom ezt a történetet, — amit az eset igaztalanul szenvedő hősétől, tehát „első kézből” kaptam — elmondom, mert egyrészt nem es és lizta fényt vet a románságnak arra a józan rétegére, amely nemcsak hogy nem hagyja magát félrevezetni, befolyásolni vagy becsapni a nemzetárulók kalandoroktól, de utálattal lenézi őket és megvetéssel elfordul tőlük! Elmondom azért is, mert végtelenül jólesett hallanom, hogy az effajta aljasságoknak nincsen és nem lehet mélyebb fogantatja s a román közvélemény ridegen elutasítja az ilyen szemérmetlen „közlekedést” és befurakodást, amely kisebbségi életünkben — sajnos — egyre gyakoribb jelenség és egyre sűrűbben megismétlődő tünet...

Jelenleg a fővárosban él és hébe-hóba ott jelenteti meg magyar nyelvű folyóiratát az a hírhedt, lengőszakállu kalandor, akiről nehéz volna azt állítani, hogy becsületben őszült meg, s hogy fényes tanujelét adta a nemzeti hűségnek és ragaszkodásnak. Ha író és újságíró körökben tájékozott bucarestitől megkérdezi valaki, hogy miből él ez a fényes egzisztencia, a legtöbbször azt a választ kapja, hogy: „Hazát árul kicsinyben és nagyban”. Noshát erről a nemzetgyalázó „irodalmi” szegénylegényről lesz szó az alábbiakban illetve rajta keresztül arról a szerény és tisztességes helybeli ügyvédről, aki vezeték és keresztnévében, a szerencsétlen véletlen folytán teljesen névrokona neki, de jómaga távol áll minden néven nevezendő politikától, vagy politikai kalandorságtól. Ezt a helybeli ügyvédet — aki egyébként a filmszakmában dolgozik, — a közelmúltban valami üzleti ügy Bucarestbe szólította. Egyik ottani, előkelő román kollégájának a társaságában sikerült is eredményesen elkéteznia a dolgot. Román kollégája s egyben üzlettársa egyrészt a siker öröme, másrészt a barátkozó természetű ókirályságbeliek közismert szívelyességével meghívta magához vendégül kisebbségi kollégáját.

— Eppen ma, kedves társaság lesz nálunk vacsorán, — mondotta — jöjjön el kolléga ur, a feleségem is örömmel fogja látni és biztosítom, hogy nagyon jól fogja találni közöttünk... Facem un mare chef — tette hozzá józú kedvvel.

Ügyvédünk szabadkozott egy ideig, hogy így, meg úgy, még nem is volt alkalma megismerni a nagyszágos asszonyt és le is kellene vizitálni — de román kollégája tréfálkozva hátrította el a kifogásokat és ragaszkodott hozzá, hogy fogadja el a meghívást. Így történt, hogy ügyvédünk végül is örömmel tett eleget ennek a kedves és ragaszkodó meghívásnak és este pontosan megjelent román kollégájának lakásán.

A gazdagon és kényelmesen berendezett villaszertű magánház szalonjában és ebédlőjében, már együtt voltak a meghívottak, a háziakon kívül mintegy tíz-tizenketten.

Ügyvédünket a házigazda fogadta s bár készséges előzékenységgel és udvariassággal sietett eléje ügyvédünk, mégis valami zavart félszagséget és szokatlan bizonytalanságot vett felfedezni, román kollégájának hirtelen megváltozott viselkedésén. Mintha egy hajszálnyi — csak egy hajszálnyi — hűvösebb, tartózkodóbb már nem annyira jókedvű, közvetlen és cimboráló lett volna ez a fogadtatás.

Erdekes, de úgy van, hogy az ember általában, valahogy ösztönszerűleg megérzi az ilyesmit — mint az érzékeny idegzetű ember a legkisebb léghuzatot — és ügyvédünk is azonnal arra gondolt: ez az ember már megbánta, hogy elhamarkodta a dolgot és megfontolatlanul meghívott; bizonyára a felesége sem vette jónéven, hogy egy vadidegen beüppan az ő nyilván megszokott és meghitt

társágukba és jelenlétével zavarja, esetleg feszélyezi a társaságot. Mi szükség volt erre? Legjobban szeretnék visszafordulni — gondolta — de már bent állottak a szalonban... Minden szem reászegeződött. De csak addig, amíg a házigazda kimondta a nevet, hogy bemutassa a feleségének és a társaságnak.

A ház asszonya — egy negyven év körüli magas és karcsú asszony, szénfekete haja, kreolbarna, szenvedélyes arcu román nő — a bemutatkozásnál éppen csak biccentett magasraemelt fejével s anélkül, hogy kezét engedett volna csókolni magának, fagyosan és elutasítóan elfordult és szó nélkül tovább sietett. De az élénken csevegő román társaság többi tagjai is látható közömbösséggel, sőt hűvösséggel fogadták az új vendéget és ügyet sem vetve a jelenlétére, szóbaelegyedtek egymás között. Ügyvédünk, aki ebben a tartózkodó, sőt feltűnően hűvös atmoszférában egyedül román kollégája mellett talált némi barátságos, enyhét kínáló menedéket, kényelmellen és kínos érzéssel állapította meg, hogy a hirtelen barátkozásukról, kedélyes közvetlenségükről ismert ókirályságbeliek között, sikerült egy egészen kellemetlen és igazán rossz estét kifognia, amit valószínűleg sokáig meg fog emlegetni... Közben cukkával, maszlinával és sajttal kínálták, de a házigazdán kívül, aki természetesen másokkal is el volt foglalva, a szó szoros értelmében, senki nem állott vele szóba, a házasszony pedig még a tekintetét is valósággal elkerülte és annyi figyelmet sem tulajdonított a jelenlétének, mint annak a vigyorgó kínai szobrocskának, amely ott guggolt az ebédlőkredencen. Ügyvédünk, akivel szemben nyíltan éreztették ezt a hűvös tartózkodást és visszautasítást, vacsora közben már annyira kínosan érezte magát, hogy állandóan és kellemetlenül verejtékezett, sután és rosszul használta az evőeszközöket és sejtelve sem volt róla, hogy mit és mennyit eszik, de legjobban szeretett volna felugrani az asztal mellől és szó nélkül elrohanni. Ünérzetében megbántva, megalázva érezte magát ebben a házban, ahová üzlettársa és kollégája néhány órával ezelőtt még olyan szívesen és olyan erőszakosan invitálta.

Végtelenül hosszúnak tetszett a vacsora ideje.

Vacsora végeztével aztán karonragadta a házigazdát és félrevonva őt, a következőket mondta neki:

— Nézze kolléga ur, bármennyire is meg tisztelve éreztem magamat, amikor meghívott magukhoz, nem akartam elfogadni ezt a meghívást, mert tudtam, hogy nem fognak egy magamfajta kisebbségi embert szívesen látni ebben a társaságban. Ezt elvégre nem is kívánhatom s én el akartam kerülni ezt a kellemetlen helyzetet, ezt a megrontott hangulatot és azt, hogy engemet kinézzenek a házukból. Nem, nem! Fölösleges minden tiltakozás! Ön mindenesetre nagyon kedves volt, nagyon köszönöm és kérem... ne értsen félre... szeretnék észrevétel nélkül, angolosan távoznia...

A házigazda szemmel láthatóan nagyon zavarban volt és őszinte sajnálkozással nézett ügyvédünkre:

— Bocsásson meg, kolléga ur — dadogta kínosan — közben egy igen kellemetlen intermezzo játszódott le nálunk s mindketten ennek vagyunk az áldozatai. Amikor délben hazajöttem, itt találtam egy magasrangú urat, aki különben kedves jóbarátom. Előtte újságot tartam el a feleségemnek, hogy estére egy kisebbségi ügyvéd barátomat is meghívottam. Amikor aztán megmondottam, hogy hogyan hívják a

kolléga urat, az a barátom elkezdett nevetni és kijelentette, hogy nagyon jól ismeri önt. A feleségem kérdezősködéseire aztán elmondotta, hogy van önnek egy magyar nyelvű folyóirata, amit... egyszóval, hogy ön egy nemzetáruló, aki... igen — s kínosan kereste a szavakat, — hogy ön felajánlotta volna a szolgálatait és... és a lapjában támadó cikkeket ír volt hazája ellen... Hát ez volt a vesztünk. Tudja, a feleségem temperamentumos, szenvedélyes asszony, aki szörnyen felháborodott ezen, rámtámadt és kijelentette, hogy nem enged be a házába egy olyan embert, aki ilyen hogyismondják... aki ilyen dolgokra képes. Hiába igyekeztem megnyugtani s hiába mondtam, hogy ön egy igen szimpatikus és künő ember, akit igazán meg lehet kedvelni, ő kötötte magát és csúnyán összevesztünk... Este aztán, mielőtt ön megérkezett, az egész társaságnak elbeszélte, hogy én egy ilyen, meg ilyen embert hívtam a házamba... Ezek meg hallgatnak reá, kőtelnek álltak és úgy látszik, hogy szolidaritást vállaltak vele... Igazán sajnálom... ne haragudjon reám... én nem tehetek róla...

Minek részletezzük hosszasan a kacagásba fulló kimagyarázkodásokat, bocsánatkéréseket s a barátkozó összelebegedések azt a spontán és szinte meghatározó megnyilatkozását, amely ügyvédünket nemcsak maradásra bírta, de a hajnali órákig a legjobb hangulatban mulatott együtt a társasággal. De a legkedvesebb és legszeretettelőbb talán mégis a ház asszonya volt, az a szenvedélyes, csupa ideg és csupa lángoló román asszony, aki izzó szenvedélyességében gyűlölettel és megvetéssel fordult el attól az embertől, akit egy szerencsétlen névrokonság miatt nemzetgyalázó, nemzetáruló renegátnak vélt. Ügyvédünk pedig hangos derűltség közt beszélt el azokat a kínos kalandjait amiket kellemetlen, de nagy megvetésnek örvendő névrokona miatt kellett eddig is elszenvednie s amely most — ime — egy újabb és nevezetes kalanddal bővült...

... Amikor pedig idehaza nekem is nevetve beszélt el ezt a legújabb kalandját — én gondolatban tiszteletteljes kézsókomat küldtem annak a román asszonynak Bucarestbe...

Huszonhat új tisztviselőt alkalmaz a vasut

Timisoara. Saját tud. A vasut pályázatot hirdet huszonhat tisztviselői állás betöltésére. Feltételek: csak érettségizettek jelentkezhetnek, akik legalább hatos osztályzatot kaptak, akiknek pedig külföldről van érettségi bizonyítványuk, azt a közoktatásügyi minisztériumban „egyenértékessíteniük” kell. A jelentkezőnek legalább huszonegy évesnek kell lennie, de harminc évesnél idősebb nem lehet. Születési, érettségi, katonai, erkölcsi bizonyítványt kell betérjeszteni, nyilatkozatot vagyoni helyzetéről, aztán, hogy más állása nincsen (tehát egyáltalán nincsen állása.) Két fénykép is kell. A kérvényeket november 30-ig a vasuti vezérigazgatóság személyzeti igazgatóságához kell betérjeszteni, ott tartják meg december 17-én a felvételi vizsgát is. Érettségi bizonyítvány mellett is vizsgáztatják a jelentkezőt a liceum minden tananyagából. A pályázati kiírás oly részletes, hogy még az is meg van határozva, hogy három ív papírost kell hozni, az írásbeli vizsgára. A vizsgát Bucarestben tartják meg. A felvételre kerülő jelentkezők közül nyolc vasutasnak és három hadirokkantnak a gyermeke. Kezdfizetések: Bucarestben 4500 lei, elsőrendű városokban 4140, másodrendű városokban 3960, falun 3600 lei. Az új tisztviselőket irodai munkákra alkalmazzzák. Hogy kisebbségit alkalmaznak-e, ha egyébként mindenben megfelel, arról nem tesz külön említést a pályázati kiírás.

Egyöntetű vélemény:

I. V. O. Ruhafestésben, vegytisztításban utólérhetetlen

Strada Ciorogariu 1 és 34, Piața Unirii 2.

Telefon: 5-53 és 8-53.

Czillér mellett

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 23 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge éjszakai légáramlás, változó felhőzet, néhány helyen szitáló eső. Reggeli köd. A hőmérséklet emelkedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.25, London 21.27 egy-negyed, Newyork 435.12, Brüsszel 73.30, Milánó 22.95, Amszterdam 234.60, Berlin 174.56, Bécs — schilling 75, Prága 15.40, Varsó 81.90, Belgrád 10.00, Bucuresti 325.

Az oradeai árutözsde árfolyama: búza 425—430, árpa 320, rozs 285—290, zab 270, tavalyi tengeri 330, új tengeri (610képes) 280, új tengeri (nyers) 260, nullás liszt 840, négyes liszt 760, korpá 225, napraforgómag 400, lucernamag (kg.) 27, lóheremag (kg.) 24.50 lei.

Banati piac: buza 420—425, ótengeri 310, új-tengeri 250 (nov.—dec. szállításra), árpa 290—310, korpá 240, muharmag 420, napraforgómag 400, kismalmi liszt 780, nagymalmi liszt 800 lei.

II. KÁROLY KIRÁLY RUSCHBACH FÜRDŐBEN TALÁLKOZNI FOG ALFONZ EXKIRÁLYAL. Prágából jelentik: A cseh lapok jelentése szerint Alfonz exkirály a közeli napokban Ruschbach fürdőhelyre érkezik, ahol találkozni fog II. Károly királlyal. Ruschbach fürdő tudvaleg Alfonz exkirály sógorának, Zamoiski lengyel grófnak a tulajdona.

*** Orvosi hír.** Dr. Klein Gyula külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett. Rendelését bel- és női betegek részére Oradea, Str. General Holban 38. sz. alatt újból megkezdte.

EGYLEIES „SZOCIÁLIS BELYEG“ A LÁTVÁNYOSSÁGI JEGYEKRE. Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsa határozatot hozott, amelyben 1 leies, úgynevezett „szociális belyeg“ alkalmazását rendelte el a színház-, mozi- és hangversenyjegyekre.

Motorkerékpár áldozata lett Ditrău adófőnöke. Ditrăuból jelentik: Tragikus szerencsétlenség áldozata lett Moldovan Gyula Ditrău nagyközség adófőnöke. Moldovan Bucurestiben egy motorkerékpárt vásárolt s azzal indult hazafelé. Néhány kilométerre a fővárostól motorkerékpárjával beleszaladt egy gépkocsiba s olyan szerencsétlenül esett, hogy koponyalapi törést szenvedett és azonnal meghalt.

TIMISOARA VÁROSA FELFÜGGESZTETTE AZ ÖT SZÁZALEKOS LAKÁSADÓ BEHAJTÁSÁT. Timisoara. Saját tud. Miután a belügyminisztérium leiratban közölte a várossal, hogy az öt százalékos lakásadónak általános, mindenkire való kivetése helytelen, kénytelen volt ennek az adónak a behajtását felfüggeszteni, éppen úgy, mint Oradea városa is, ahol szintén tévesen értelmezték a rendelkezést s a törvényt. Ebben az ügyben ugylátszik a minisztériumra döntő kihatással volt a timisoarai közigazgatási bíróság állásfoglalása, amely szerint az ötszázalekos lakbérérték adót csak abban az esetben lehetne mindenkire kivetni, ha a törvénybe csatolt táblákon ez az intézkedés külön pontot képezne. A közigazgatási bíróság ezt az állásfoglalását a nyugdíjasok egy fellebbezési ügyével kapcsolatban fejtette ki. Az állásfoglalásnak aztán mindenütt híre ment; városok, bírósági fórumok ígyekeztek hivatalos másolatot szerezni róla. A város azonban fellebbezett a bucaresti központi bírósághoz, mely november 12-ére tűzte ki ebben az ügyben a tárgyalást.

HETFOÉ ESTIG TART A CSARNOK KIÁLLITÁSA. Az oradeai Csarnok őszi vásárát lapzártakor kapott értesülésünk szerint, a nagy érdeklődésre való tekintettel egy nappal meghosszabbították, tehát hétfő estig marad nyitva. A sorsolás kedden este 7 órakor lesz. Vidékiek kedvezményes vasúti jegye az érkezéstől számított öt napra érvényes. Visszatérni 50 százalékos vasúti kedvezménnyel október 28-ig bejárólóg lehet.

VILLAMOS VIHARCSENGŐT SZERELNEK FEL A KÉPVISELŐHÁZBAN. Bucurestiből jelentik: A képviselőház meglehetősen rossz hangviszonyu üléstermében most hang-erősítőket szereltek fel, hogy a szónok beszédét a terem minden részében jól lehessen hallani. Az elnöki asztalra elektromos viharcsengőt alkamozták, amely fülsiketítő csemetéssel akadályozza meg az elnök által megengedhetetlennek vélt közbeszólások és feszülések folytatását.

Terjed a vörheny Aradon. Saját tud. A skarlátos megbetegedések száma október 20—23 között 25-ről 63-ra emelkedett. A betegség a felnőtteket sem kíméli, így a vakok intézetében három leány, Micalacan pedig egy 31 éves asszony és két férfi betegedett meg skarlátban. A betegség szerezésére eddig elég enyhe lefolyásnak mutatkozik, csak ritkán lépnek fel szövődmények s ha áleset egy sem fordult elő. Mindazonáltal a főorvos felhívást intézett a szülőkhöz, hogy gyermekeiket ne engedjék nyilvános helyekre, a gyógyszerárakat pedig utasította, hogy szerezzenek be jelentékeny mennyiségű szérumot, mert az előlekből következtetve olyan tömeges megbetegedésre lehet számítani, amihez hasonlóra évtizedek óta nem volt példa Aradon.

HATVANNÉGYEZER TROCKIJ-GYANUS EGYENT DEPORTÁL AZ OROSZ KORMÁNY. Moszkvából jelentik: A legutóbbi politikai letartóztatásokkal kapcsolatban a szovjet-kormány elhatározta, hogy az ország belsejébe költöztetik mindazokat, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Trockij hívei közé tartoznak. Moszkvában tizenkétezer ilyen gyanúsított kapott elköltözési parancsot, ami csaknem felér a számúzetéssel. Leningrádból 20 ezer, Karlovból 22 ezer és Kiewből 12 ezer embert költöztetnek Szibériába.

Zsarolás miatt letartóztattak egy pozsonyi újságíró. Pozsonyból jelentik: A rendőrség a Dunabank följelentésére letartóztatta Szana Sándor dr. hírlapírót. A rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki: Október 19-én a rendőrség letartóztatta Szana Sándor dr. hírlapírót, aki ellen a Dunabank tett följelentést. A Dunabanktól Szana Sándor dr. azzal a fenyegetéssel kért 50.000 koronát, hogy olyan cikket fog közölni, amelyekkel a Dunabank, illetve annak funkcionáriusai erkölcsi és anyagi érdekeit veszélyeztetni. Ilyen cikk meg is jelent a budapesti Ostkurier című lapban, amelyhez az anyagot dr. Szana Sándor szolgáltatta. Szanaát átszállították a pozsonyi kerületi bíróság fogházába.

METEORESÓT AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Saint Jeanból érkezett távirat szerint tegnap valóságos meteorosó volt a Fortune és Trinite öblökben. A két öböl közötti távolság több, mint 150 kilométer.

*** Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknel,** vérszegénység, sápadtság és lesoványodás esetében reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Perenc József“ keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Az orvosok ajánlják.

A LEDÖLT FAL MEGÖLT HÁROM FIUT. Bucuresti. Saját tud. Targu-Nagureleből jelentik: A közeli Saele községben katonai előképzettség alatt levő fiúk egy iskola építésén dolgoztak. A régi helyiség lebontásánál leomlott egy fal egy 18 éves suhancot és két ott álldogáló 12 éves fiut maga alá temetett. Mindhármójukat a Tg.-nagurelei kórházba szállították, ahol azonban belehaltak sérüléseikbe.

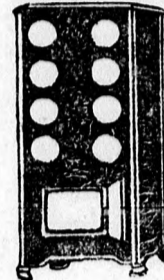

Hogyan tekint Amerika Európára?

A „Daily Mirror“ című amerikai lapban érdekes cikk jelent meg arról, hogy Amerika hogyan segíti ki Európát az itt hiányzó nyersanyagokkal. A cikket a fenti kép egészíti ki, amelynek angol felirata azt jelenti: „Nekünk mindenünk megvan, amit kívánunk és amire szükségünk van — és amink van, azt meg akarjuk tartani magunknak“

ROMÁN ALLAMPOLGÁR LETT WIED HERCEG. AZ EGYKORI ALBÁN KIRÁLY. Bucurestiből jelentik: Wied herceg, volt albán király, aki évek óta Bucurestiben lakott, a román állampolgárság felvételét kérte az igazságügyminisztériumból. A minisztertanács kedvezően döntött a kérelem felett.

A JUGOSZLÁV KORMÁNY ORVOSOLJA A MAGYARSÁG KULTURÁLIS SÉRELMEIT Belgrádból jelentik: A jugoszláviai volt magyar párt tisztagu küldöttsége péneken felkereste a jugoszláv földművelésügyi és közoktatásügyi minisztert, majd megjelent *Sztojadinovic* miniszterelnök előtt is. *Ismertették a jugoszláviai magyar kisebbség panaszait és kívánosságait.* *Stosevics* iskolaügyi miniszter ígéretet tett arra, hogy a magyar kisebbségi kulturális sérelmeit orvosolják. *Ismét felállítják az alsó- és középfokú iskolák magyar tannyelvű tagozatait, megnyitják a magyar tannyelvű tanítóképző első osztályát és engedélyezik a magyar kulturális intézmények működését.*

SOK TIZEZER

megelegedett vevő bizonyítja hogy a

„ZEPHIR“

találha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt 24 órán át.

Gyártja: Szántó D. és fia, Oradea

Kapható mindenütt. Kerjen díjtalan arjegyvéket.

LETARTÓZTATTAK EGY BÉCSI NAGYVÁLLALKOZÓT HITELEZÉSI CSALÁSÁRT. Bécsből jelentik: Az osztrák főváros gazdasági és társadalmi köreiben nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a bécsi gazdasági rendőrség letartóztatta az egyik legnagyobb osztrák vegyipari vállalat, az A. G. Chemische Produce vezetőjét, Roos Márkust. Roos ellen az a vád, hogy hitelezési csalást követett el. Nagyobb hitelt kért az Amstell Banktól, de megtevesztő adatokat közölt saját és a gyár vagyonáról és a kölcsön fedezetéül hamis okmányokat adott. Nagyszabású csalást követett el egy magyarországi üzlettel kapcsolatban is. Szállítást vállalt egy magyarországi utépítésnél és a kapott utéptési utalványokat kétszeresen értékesítette.

Huszosoros gyilkosságért elfogtak egy katona őrmestert Kecskeméten. Kecskemétről jelentik: Huszosoros gyilkosot leplezett le a kecskeméti csendőrség Farkas Imre őrmester személyében. 1919-ben egy fiatal őrmester került a Makó közelében lévő Apátfalvára. Az őrmester kegyetlensége nem ismert határt. Minden, neki gyanusnak tetsző egyént elfogott s a község házára hurcolt. Ott aztán maga végezte ki őket. Husz ember esett így áldozatul. A román csapatok kivonulása után Farkas feledésbe ment. A napokban egy Varga C. Mihály nevű apátfalvai gazdagember szolgálatátelre jelentkezett a katonaságnál. Kecskemétre került és legnagyobb meglepetésére a kiképző őrmesterében a huszosoros gyilkos Farkast ismerte fel. Egyideig titokban tartotta följelentését, majd szölt a falubelieknek, akik elmentek és megnézték az őrmestert. Valamennyien felismerték Farkas Imrét. Varga ezután följelentést tett s a csendőrség megkezdte a nyomozást. Megállapította, hogy Farkas a háború alatt a magyar hadseregben szolgált, de arról, hogy 1919-ben és 20-ban hol járt, nem tud számot adni. Vagyis a román hadseregbe vétette fel magát. Később pedig a magyar nemzeti hadseregbe. Mindezek megállapítása után Farkast kivitték Apátfalvára s végigvitték a községen. Mindenki ráismert a faluban, hogy ő volt a sokszoros gyilkos. Letartóztatták és a szegedi börténbe vitték.

ORADEA VÁROS TANÁCSÁNAK HATÁROZATAI. Oradea város időközi bizottsága pénteken elhatározta, hogy II. Károly király szobrát, amit nem lepleztek le, hanem egy év óta lepellet leboritva áll, a közeli napokban lezedeti és elszállítatja. A szobor elmozdítása 40 ezer leibe fog kerülni. — A város teljesen ingyen lakást köteles adni az épülő repülőtér és állomás parancsnokának. A Bazár-épületben az Opris Kornia által lakott lakást utalták ki a parancsnoknak. Itt lesz a repülőállomás ideiglenes irodája is.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at.

* **December 31-ig meghosszabbították az iparüzési okmányok becserélésének határidejét.** Bucuresti jelentés alapján a lapok megírták, hogy a munkaügyi miniszterium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az iparüzési okmányok becserélésének határidejét december 31-ig meghosszabbították. A hirdással kapcsolatban érdeklődtünk Givulescu munkakamarai főtitkárnál, aki kijelentette, hogy ő is csak a hírlapokból értesült a fenti rendeletről, de semmiféle hivatalos értesítést a meghosszabbításra vonatkozólag nem kapott.

A VASUT INTÉZKEDÉSE A CSEHKORONA KURZUSÁNAK ÁTSZÁMITÁSÁRÓL. Timisoara. Saját tud. A vasuti vezérigazgatóság távirati intézkedése szerint a román—csehszlovák vasuti személydijszabásban a csehszlovák kurzusát husz-százalékos felárral kell számítani.

Eljegyzés. Brückner György budapesti gyáros eljegyezte Marót Annit, Marót Sándor, az oradeai „Szabadság” című napilap felelős szerkesztőjének leányát.

* **A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódnak, mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testszagot okoz.** Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószervei mindennemű saját szag iránt eltompulnak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kínos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kimérve nem kapható.

Zuhanásszerű áresés a banati búzában. Türelmünk jelenti: A banati gabonapiacra a búza árában zuhanásszerű esés állott be. Ennek az az oka, hogy a kormány a buzákvitelti jutalmat immár másodszor csökkentette. A vasuti kocsiárak 2500 leire leszállított kiviteli jutalom érezte hatását a búza piaci árában. Addig, amíg a búza ára a múlt hét végén már 450 lei volt és szilárd-sága mellett még emelkedést is sejtett, most 420 leire esett egyszerre vissza, a kereslet egyidejű lecsökkenése mellett. A búza áralakulása továbbra is ingadozó. A többi gabonaneműt a bizonytalanság nem érintette. A tengeri áralakulása barátságos.

* **Vulturii „Sasok” folyó évi november hó 28-tól december hó 8-ig, ötéves fennállásuk alkalmából országos jubileárius amatőr fényképeszeti kiállítást és versenyt rendeznek.** A kiállítás iránt nagy érdeklődést tanúsítanak már is az ország minden részéről s ezekből írtve előreláthatólag részt fognak venni az ország minden számottevő amatőr fényképeszei. Az iradi tornászok turista csoportja által rendezett és most lezajlott kiállítás részvevőinek igazat bírják már is a Sasok, ahol egyébként ők is számottevő, szép sikereket értek el. A Sasok kiállítása 4 csoportra oszlik. I. csoport: Turisztikai felvételek egyesületek részére. II. csoport: Turisztikai felvételek egyesületi pont verseny lesz. Ahol csak turista vagy sport egyesületek és amatőr felvételek klubok vehetnek részt, kollektív számú taggal, tagonként legfeljebb 5 képpel. Erre eddig 5 egyesület jelezte részvételét s előre láthatólag ez lesz a kiállítás egyik legszebb száma, a rendezőség sok értékes kettőket és okleveleket készít a győzteseknek, s e mellett számos értékes tiszteletdíjakra is van kiállítás, amit csak későbbben fog nyilvánosságra hozni a rendezőség. A kiállításra még művészeti kivitelű katalógust is ad ki a rendezőség, melyben hirdéseket is lehet igen jutányos áron közölni, amire már most felhívjuk az érdeklődők figyelmét, tekintettel arra, hogy a lezart katalógus nagyobb számban fog megjelenni. Azen amatőr fényképeszek, akik eddig ezen kiállításra meghívott nem kaptak volna, de a kiállításra részt óhajtanak venni, forduljanak emiatt az egyesület vezetőségéhez dr. Lazar Aurél-utca 14. szám, vagy Mocsáry S. Sándor íróegyesülethez, Bul. Reg. Ferdinand 13. Telefon: 6—93., vagy Gyenge István ékszerészhez, Alexandri-utca 12. szám, ahol a kellő felvilágosítást és a kiállítás feltételeit megkaphatják.

Megérkeztek
az első külföldi
halkülönlegességek
Egy db óriási orosz 250, Kalla Ostree, Göngyhál, Ostsee-saláta, óriási és hering darabja 8.— lei, a la noszolyi vaj-sajt 10 deka 6 lei, negyed kg. 14 lei, 1 kg. gyöngyméz 40 lei.
Aszód nál Oradea Sas-palota

NEMETORSZÁGBAN TELJESITENEK KATONAI SZOLGÁLATOT A DANZIGI UJONCOK. Varsóból jelentik: A „Havas” ügynökség jelentése szerint tegnap 3 ezer danzigi ujoncot szállítottak Németországba, ahol katonai szolgálatot teljesítenek.

* **Uram! Komoly beszédem van Önnek!** A legtöbbben Önök közül rászorulnak arra, hogy a helyes borotválkozás titkait megismerjék. Nincs kellemetlenebb egy rosszul borotvált férfiaránál. Használjon mindig „Tarr”-t. Mindig sima lesz az arca. Tarr borotválkozás után elpusztít minden baktériumot, fertőtleníti a bőrt. Ezáltal puha és üde lesz bőre, nem érzi többé a kellemetlen érzést. Megakadályozza a bőr liszerzését. Ha Tarr-t használ, helyesen ápolja arcbőrét, próbálja meg még ma.

Halálozások Oradeán. Blaga Andrei kisbirtokos 55 éves korában meghalt. Temetése ma 2 órakor lesz Tarianban. (Erdélyi „Concordia”).

Id. Straja János 76 éves korában meghalt. Temetése szombat délelőtt 10 órakor volt Astra utca 25 számú lakásából a Rulikovszky sírkertbe. — Crisan György erdai hivatalnok 22 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz seleusi lakásából, Horia utca 18 sz., a Rulikovszky temetőbe. — Szilágyi Lajos kereskedő 37 éves korában meghalt. Temetése október 25-én 5 órakor lesz a Steinberger-féle kápolnából a Rulikovszky temetőbe. (Caritas).

A NEMZETI BANK NEM ENGEDI MEG A LEI ÉRTEKÉNEK LECSÖKKENTÉSET. Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Bank elhatározta, hogy nem engedi meg a francia frank, svájci frank, a holland forint, a cseh korona és az olasz lira értékesítése előtt kötött kiviteli szerződések végrehajtását, csak akkor, ha a termények árát a devalorizálás hányadának megfelelően emelik, olyképpen, hogy a leiben kifejezett ár ugyanaz maradjon.

Ing. Schönne Traugott Susanna kedden — okt. 27-én rendezi AZ UJSAGIRO-CLUBBAN zongora hangversenyt

Händel Liszt Balakirev
Mozart Bohnké Rachmaninow
Schubert Moussorgschi Chopin
Jegyek 20 és 30 lei
A Hegedüs hírlapirodában.

* **Ásványvíz ritkaságokra hívje fel „Székelység” most megjelent új száma a figyelmet.** A svájci világfürdőkkel azonos források vannak a Hargitában. Különösen eddig nem értékelt kőves vizeknek egy egész sereg változata van, amelyeknek a jelentősége ujabban a modern gyógyászatban mind nagyobb és nagyobb lesz. Gyomorhajsókna az életről és az arzénes kurát folytatónak szintén eddig nem ismert vizek állanak a rendelkezésére. A déli Hargitában levő barlangi borvízes töről pedig szintén itt kapunk említést. Támogassuk a rejtett értékeinket feltáró folyóiratot. Egy évre 100 lei (tanügyiék, lekések, nyugdíjasok számára csak 60 lei!) Szerkesztőség és kiadóhivatal Odorhei.

BEKULDOTT HIREK

Krisztus- király vasárnapja Oradeán. Délelőtt fél 10 órakor az újvárosi plébánia-templomban püspöki nagymise. A szentbeszédet Fiedler István megyéspüspök mondja. Misa alatt az összes katolikus egyesületek közös áldozása. Délután 6 órakor az olasz plébánia templomban Krisztus király ünnepe és ájtatosság, amelynek során dr. Scheffler János teol. tanár és P. Verner Aditus kínai hittérítő mondanak szentbeszédet.

SOROZATOS KULTURELÓADÁSOK TG.-MURESEN. A targu-muresi Misszió Társulat magasszintű előadássorozat megrendezését vette terbe, amelyen a mai társadalom különböző kérdései nyerne megvilágítást. Így a bolsevizmus terjesztőivel szemben való keresztény állásfoglalás, szövetkezeti gondolat, stb. kérdéseiről tartanak sorozatos előadásokat Jaross Béla, Rass Károly, Koncz Lajos, dr. Veégh Sándor, Kabdebó Erna, Zsögön Zoltán, Anghi Dénes id. és ifj. Nagy István, Pongrácz Tamás, Platz Emil és Pataki József tanárok. Az előadássorozat elé nagy várakozással tekint egész Targu-Mures társadalm.

* **Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhé, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehérösszaga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztést, élénkíti a vérkeringést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltképp ülőfogalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas. Az orvosok ajánlják.**

SPORTHIREK

VENUS—CAO ORADEAN. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a Károly pályán bonyolították le a CAO—Venus nemzeti bajnoki mérkőzést, Jonescu Tope vezetése mellett. A mérkőzés iránt, amely a bajnokság egyik rangadója, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Harmadszor is győzött Amerikában Európa válogatott ökölvívócsapata. Newyorkból jelentik: Európa Amerikában portyázó ökölvívó válogatottja newyorki és philadelphiai győzelmei után harmadik mérkőzését Brooklynban vívta egy amerikai szövetségi válogatottal. Az európai csapat 14:2 arányban fölényesen győzött. Az egyetlen vereséget olasz versenyző szenvedte a közpályban amerikai ellenfelétől. A magyarok Frigyes, Harangi, Mándi és Nagy sorra megnyerték mérkőzéseiket. Nagy a nehézsúlyban a 2. percben kiütéssel győzött Zeng ellen.

Papianos és kárpitos

műhelyünket Oradea, Str. Alexandri 25 alatt ismét megnyitottuk. Ugy műhelyünkben, mint házaknál mindenkor a nagyérdemű közönség rendelkezésére állunk.

Cseténé és Láta
papianos és kárpitos.

Vasárnap nincs B) liga mérkőzés. Bucurestiből jelentik: Vasárnap szünetelnek a B-liga küzdelmei, mert a csapatok Román Kupa mérkőzéseket játszanak. Az elmaradt fordulóit valószínűleg hétköznapon játszzák le. Ugyanis a Nemzeti Bajnokság bizottsága elhatározta, hogy november 22-ig úgy az A., mint a B-ligában befejezésig viszik az őszi fordulóit.

Végleges a Románia—Belgium mérkőzés. Bucurestiből jelentik: A jövő évben Bucurestiben lejátszásra kerülő Románia—Belgium mérkőzés feltételeiben véglegesen megegyezett a két szövetség. Belgium 45 ezer belga frankot kap a mérkőzésért s ugyanannyit köteles majd a revans alkalmával Romániának fizetni.

A magyar bajnokság műsora. Budapestről jelentik: A magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzései: Ferencváros—Szeged FC, Ujpest—Haladás, Hungaria—Sorokévár, Kispeszt—Nemzeti, Elektromos—Bocskai, Budafok—III. ker.

Tornaversenyt rendez a KKASE. Clujról jelentik: A KKASE tornaszakosztálya vasárnapi délelőtti háziversenyt rendez az unitárius kollégium tornatermében. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Belépődíj nincs.

Anglia—Skócia 2:0 (2:0). Evertonból jelentik: Az angol ligaválogatott 2:0 (2:0) arányban győz a skót ligaválogatott ellen.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidőtájt évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódját a legbatalmasabb koncepciójú papák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek háttérától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legintelligens nemes emberi műveltségében. Ime néhány fejezet a könyvnek: Diadaloszlop és a pápa! szék. A lombard városoktól a Vatikán trónjához. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A háke fejedelme. Hogy tölti a Pápa egy napját, stb. stb. A könyv ára 284 lei és portó. Megrendelhető lapunk könyvtárában.

KINA FELÉ

Írta: P. TREFÁN LEONÁRD

A gyarmatosító angol kultúra már a XVIII. század végén ópiumot csempészett be Kínába. Ezzel a kegyetlen élvezeti cikkel és az ólmos korbáccsal terjesztette Európa nagyszemű műveltségét messze keleten. Az ópiumszívás renészere lett a mennyei birodalomban, az ólmos korbács hatalmas üzleti zsarnoksággá súlyosodott, az angol világpolitika terjeszkedett, az ázsiai ember szomorúbb, sorsa kilátástalanabb lett.

Nem kábító ópium kell az embernek, hogy életöntudatát emelni tudja, hanem krisztusi erő és evangélium!

Kínai falakon belül, az ázsiai nagy mezőkön, Tibet őserdősegei között, sok ezer éves tudás és küzdelem harcterein elvannyan az ember. Ósregi babona és Konfuciusz álmátagon elrevedező tanítása nem vitte előbbre a kulik és páriák színtelen, ködös embersorsát. Az embernek életfogalomra, határozott lelki támaszpont-ra van szüksége, hogy kedélyi összhangját, értelmes fejlődésnek útját megtalálhassa. Krisztus apostolai ezt értették a Mester tanításaiból. *Euntes in universum mundum.* Menjete az egész világra. *Docete omnes gentes.* Tanítsatok minden népet. Az evangelizáló tanítás azóta folyton tart. Pogányság sötétjéből, bálványimádság tudatlanságából a hit és igazság világosságára jutnak el az embertömegek. Minden ilyen munka apostoli misszió. Evangéliumi fáklyahordozás. Magasabbrendű, isteni kultúrák zászlóbontogatása. Mikor kínai misszionáriusnak megy valaki, Krisztus és az apostolok nyomdokába lép. Igazság és világosság hordozója lesz.

Európa pogánykodik. Ázsia szomjúhozik a keresztény kultúra után. Nálunk a bolsevizmus templomokat és lelkeket rombol. Ott a Góbi sivatagon és a Himalája alatt kinyitott lelkék várják az égi harmatot. A pogányság és kereszténység útjai valahol összetalálkoznak és a győző Krisztus dicsőségét hirdetik. Minden emberáldozat és minden csöppnyi vértanú vér a magasból jövő krisztusi kultúra felsőbbrendűségét hirdeti. Ez a műveltség az embermentés élethivatásával apostoli küldetést tölt be. Vértanúságra és valóságos emberáldozatra ráérettéggel, szédületesen magas és fontos szociális kötelességet teljesít. Mikor ember az emberért adja oda magát, a Megváltó Isten munkáját utánozza. Nem is lehet társadalmi közösség, ha szív és egy lélek szociális boldogsága, a krisztusi módon egy mindnyájéért, mindnyájan egyért föl nem áldozza magát.

A mi ferences intézményünk akkor érte el fejlődésének, életre képességének magas fokát, mikor kitermelte magából az emberáldozat magasztos tényét. Ez hatalmas lelki és erkölcsi erő-kifejtés, mely a franciskánizmus dicsőségét hirdeti.

Ugy érezzük, hogy a ferences erő-kifejtésből és dicsőségből részt kérünk mindannyian. Az embernek minden hősiességhez kedve van, ha az életmegszentelődés alsóbb fokán áll is. Csak így sikerül a magasabb lépcsőfokokra eljutni. Ez a modern feladatállás.

P. Werner Adjutus Kína felé vette útját. Akár az apostoli idők misszionáriusa. Akár az emberiség bölcsőjét kereső középkori barát.

Azsidt járni mindenként érdekes. Mindenként figyelmet kelt. Paoking városában magyar ferences missziótelep van. Ideindul Pesten át, november 15-én. Asszizben és Rómában, rövid megállást tart és Nápolyban dec. 5-én száll hajóra, hogy szent Karácsonyra Shanghaiba érkezze. Ázsiai földre. Kínai területre. Idegenbe.

Itthon marad a karácsony és a karácsonyfa. Karácsonyének és betlehemes pástorjáték. Elmosódik a Sárga-tenger hullámverései fölött az otthon és szülőfalu képe. De mindezek helyett ott vár embermüllők várva epedő adventje. Pogányságból szabadulni akaró lelkek zokogó jajsava... Kitárt szívek. Üdvösségre váró lelkek. Kitárt karok. Könnyező szemek.

Részt kérünk ebből a vállalkozásból és érdeméből. Imádkozzunk együtt P. Werner Adjutussal. Érezzünk együtt a misszionáriussal. És a kínai misszióknak és misszionáriusának adjunk anyagi segítséget is. Elfogadja és közvetíti a „Magyar Lapok” szerkesztősége, Oradea. Valamint: Szentferencendi Tartományfőnökség, Cluj. Str. Franciscanilor 1.

Sokba kerül az út Kínáig. Drága kincs az emberi lélek. Végül az Isten mindenkinek, mindenért megfizet.

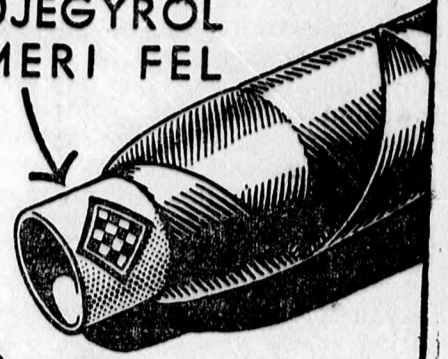
A falu védelmében

Írta: dr Léber János

A legrosszabb akarattal se lehetne azt mondani, hogy a III-ik internacionáléban nem hozzáértő emberek intézik a bolsevizmus ügyeit. Nemcsak a jónak, — a rossznak is megvannak a maga tudósai, zsenije, értelmes kezelői. Az oroszországi forradalmat éppen az jellemezte kezdetől kezdve. — ellentétben pl. az egykori magyarországi csöcselékklázdással, — hogy nemcsak fantasztaí és fanatikusai, hanem tanult dogmatikusai, évtizedeken át képzett taktikusai és az ország viszonyait minden irányban kiválóan ismerő szakemberei is voltak. Ezért tudja magát a szovjet immáron közel két évtizede tartani s ezért képes a bolsevizmus még most is, — annyi erkölcsi és politikai vereség után is, — hatni és híveket szerezni. Pedig a legelső és legrealisabb létalap már kicsúszott alóla. Kevés ember van ma már a világon, aki hinné még, hogy a proletárok viláforradalmából többtermelés és ebből a többtermelésből tömegjótét származhatik. A bolsevizmus, vagy kommunizmus, mint „gazdasági rendszer” végleg megbukott. Még azok szemében is, akik kezdetben hittek benne. Megmaradt azonban a bolsevizmus, mint szellemi forradalom, mint lázadás minden erkölcs ellen, mint világnézeti anarchia az eddigi konstruktív világnézeti rendszerekkel szemben. Ennek a bolsevizmusnak vannak még ma is sikerei, mert egyre újabb és újabb ötletekkel és tervekkel tud előjönni, amelyek kiválóan alkalmasak a kommunista eszme továbbterjesztésére s a vele szemben álló arcvonal áttörésére.

Ilyen eredményes taktikai ötlet volt ezelőtti egynehány esztendővel az, hogy fel kell adni a merev elzárkózás politikáját; polgári egyesületek testében kell elhelyezni a bolsevista sejteket; alkalmazkodni kell mindenütt az adott viszonyokhoz, sőt ahol szükséges, látszólagosan a polgári erények mezéiben kell díszelniük a kiválasztott kommunista sejtőnököknek. Másik igen ügyes sakkhúzás az volt a Komintern vezetőinek, hogy minden országban más és más eszméért, más és más feladatért indították harcba helyi embereiket. Egyik helyen, — főleg Keleten, — a nacionalizmus tüzeit szították, másutt erősen internacionális melódiákat énekeltek. Itt munkásforradalmárokként bérharcolt provokáltak, ott politikai szabadsághősök voltak. Egyik országban a pacifizmus zászlaját lengetik, a másikban mint vad imperialisták tüzelik harcra vagy bosszúra a könnyen befolyásolható közvéleményt.

ARRÓLA
VÉDJEGYRŐL
ISMERI FEL

A
Gütermann
VARRÓSELYMET

Kellemetlen ha a varratok meglazulnak és elszintelenednek. Előzze meg a bosszúságot: használjon csakis Gütermann gép- és gomblyukselymet!

Külföldi, igen szép szentképek

nagy választékban kaphatók könyvosztályunknál:

1. Fekete matt nyomással (Kis Szt. Teréz, Jézus Szíve, Don Bosco) 100 drb. 150 Lei
2. Több színnyomatu Spötl és Renthaler képek legfinomabb chromo papíron 100 drb. 160 „
3. Gyönyörű színes vászonképek (Mária a gyermek Jézussal) 100 drb. 200 „
4. Legfinomabb színes vászonképek aranymetszéssel 100 drb. 350 „

tulásáról nagyon kevesen és csak nagyon keveset. Ezért a nagy idegenkedés város és falu között. Ezért a lenézés, megvetés az egyik oldalról; gúny, gyűlölet és irigység a másik oldalról.

Néhány év óta nagyot változott ez a helyzet. Hozzáteszük azonban mingyárt, hogy csak külsőleg. Megindult az érdeklődés a falu irányában. Nemcsak egyes széplelkek, hanem társadalmi egyesületek, politikai pártok, írói klubok, művészkörök versengenek, egymást szinte legázolva, a falu iránt való szimpátiájuk megmutatásában. Honnan, miért ez a hírtelen nagy földindulás? Vajjon valóban jobb belátás lett úrrá az évszázados vakságon? Vajjon valóban minden érdeklődő, minden kiránduló komolyan törődik is a falu gondjával, bajával? Vajjon szívén viseli egyikük is „a legigazabb nép” sorsát? Alig hihető. Ritkán történnek ma csodák; ilyenfajta pedig talán sohasem. Nem a szív és nem a felismerés, hanem a divat és az önzés, az egyéni érdek teszi ma az emberek nagy részét falubarátokká. Szalon-agrárizmus

a legújabb szellemi divat máma. Nem író az, aki legalább egy parasztrégényt, vagy parasztdramát nem írt meg és nem költő az, aki nem tud káromkodni, köpködni s egyéb, — az igazi paraszt lelkületétől teljesen távol álló, de a zsidó-liberális érásban ráházudott izléstelenségeket elkövetni.

A falu természetes undorral veszi tudomásul ezt a gyanus sürgést-forgást körülötte. Sokkal józanabb, világosabbfejűbb annál, semhogy ne látná a szíve és zsebe körül matató kezeket a durva szöröket. Nem szól semmit. Mint anynyi évtizeden, sőt évszázadon keresztül: tűr és vár. Tűrte eddig a közönyt és gúnyt. Tűri most a hazug érdeklődést. És várja azt a valakit, azokat a valakiket: az igazakat, akik nem magukért, nem a maguk érdekéért és szórakozásáért, hanem a faluért magáért, a falusi nép sorsának megjavításáért, a falusi ember életének felemeléséért mennek ki a falvakba s visznek gyógyító írt a sebekre, fényt a sötétségbe, megváltó gondolatot és erőt a megváltandó népi tömegek megmentésére.

Vadevezésük

Jeta: Csücsös Emilia

Eppen a napozó erkélyen ültünk, mikor betoppant a váratlan vendég. Nem tudom, mások hogy vannak vele, de az a balatonszabadii társaság, amelyben néhány hetet eltöltöttem, mindennél jobban szerette a váratlanul érkező vendéget. Azt a vendéget, aki nem írja meg, mikor érkezik, tehát nem vár ünnepélyes felvonulást a vasúti őrháznál, ahol a síófoki motorosok óránként megállanak, — ünnepi díszterítésre sem tart igényt, — és azt sem követeli meg a társaság erősebb nemhez tartozó tagjaitól, hogy kabátot húzzanak a tiszteletükre vagy — talán még nyakkendőket is kössenek.

A mi váratlan vendégünk tehát mindezeket nem követelte meg tőlünk, hanem miután a viharos üdvözléseken átessett, kiadta a jelzőt:

— Menjünk a vízre!

A legelőbbsen helyeselték ezt az indítványt, akadt azonban ellenzék is. Leó ezredes úr személyében, aki úgy találta, hogy az ember minden kötelességének eleget tesz akkor, mikor elhatározza, hogy a Balaton mellett tölti a nyarat. A vízre is lemenni, — igazán fölösleges túlzás, mikor olyan pompás illatot árasztanak a villára boruló ősfenyők, a hűvös verandákon olyan jól esik heverészve olvasgatni a napi újságokat és olyan őszintén sóhajtja az ember:

— Az egész világon nincsen jobb nyaralóhely a Balaton partjánál! De a vízre lemenni? Ugyan kérem! Ki hallott ilyet!

A váratlan vendég azonban meglepő gyorsan cserélte fel útiruháját fürdőruhával és miután a társaság gyöngyvirágai, a csokoládészinűre lesült apró vademberek, — első elemittől a második gimnáziumig váltakozó korosztályokban számszerint hatan — előőrsként lezaladtak a partra és mindenkinek bejelentették, aki csak szóba áll velük: — Megjött Ilonkanéni Pestről! — kellő kísérettel, — ő maga is megjelent a parton.

A Balaton erre az ünnepélyes alkalomra tengerészkek selyemruhát öltött magára hófehér fodrokkal és vitorlásokkal díszítve. Bizonyára valami tévedés lehetett a dologban, mert a váratlan vendég férje tüzérségi tábornok volt. — Így alkalomszerűbb lett volna, ha a Balaton a tüzérség színeibe öltözik a vendég 'iszteletére.

A gyerekek néhány percen belül heves vízipólo-csapatát vívtak. Leó ezredes hőslélekű felesége pedig azt ajánlotta a vendégnek:

— Nem jönél velem csolnakázni? Szeretném megmutatni neked, hogy milyen jól tudok evezni!

Hamarosan csolnakában ültek. Így szimplán elmondva a dolgot senki sem sejtje a szavak mögött rejlő nagy horderőt. Leó ezredes felesége ugyanis tavaly még egy országért sem ült csolnakában, de még balatonon gőz- vagy motorhajóra sem. Tengeri hajón is mindig a mentőövek közelébe húzódtott, ha már kikerülhetetlen volt a hajószállítás.

Most tehát benne ültek ketten egy egészen szimpla négyvezetős csolnakában. Nagy lelkesedéssel közelgettek feléjük a második pár evezővel, — de messziről leintették. Aranka, az ezredesné azt kiáltotta:

— Hagyj kérlek magunkra minket! Én

akarok evezni és ha te is beszállsz, nehéz lesz a csolnak!

Sértődötten távoztam. Szárazra tettem a szárazon maradt evezőket és elindultam bus árvaságomban kagylóvadászatra. Idővel, — keresztlékiállapotom kellő elemzése után — beláttam, hogy abban a csolnakban, amelyben egy tábornokné és egy ezredesné bizonyítják be rangjukhoz illő bátorságukat, — tényleg nem sok keresnivalója lehet egy „civilbagázs”nak. De hogy az én néhány kilogrammos testsúlyom olyan számottevően nehezítene meg egy csolnakot, amelyben már ketten ülnek, — ez fáj. Ezt nehéz dolog volt kifilozófálni és elfelejteni.

A csolnak pedig repült a két hőslélekű amazonnal, — de úgy, hogy öröm volt nézni. Tudniillik: másoknak. Nekem nem volt öröm.

Spanyol költők versei

Fordította: Kosztolányi Dezső

SZOMJUSÁG (Antonio Machado)

Jó tudni nekünk, hogy ivásra valók a földön a kupák.
De rossz nekünk, hogy mégse tudjuk, mire való a szomjuság?

ROMÁNC (Antonio Machado)

A téren egy torony van,
a toronyon van egy erkély,
az erkélyen egy asszony
s az asszonyon virág van.
Egy férfi ballag arra —
ki tudja, mért haladt el?
s elvitte már magával
a tornyot és az erkélyt,
az erkélyt és az asszonyt,
az asszonyt és virágot.

FARADT VAGYOK (Luis Cernuda)

Fáradt vagyok és annak, aki fáradt szép tolla van, akár a papagájnak,
de nem repülhet, sehova se szállhat,
csupán fecseg és önmagába szarad.

Fárasztanak rég engem itt a boldog házak, melyek ledőlnek hirtelen,
fárasztanak rég engem itt a dolgok, melyek orval zizegnek, mint selyem.

Fáradt vagyok nagyon, mivelhogy élek,
bár halni tán még fáradtabb a lélek,
fáradtságban fáradtam el s henyélek.

A tollaim közt rám borul a hályog és szomorúan üldögélve fájok,
mint az örökké fáradt papagájok.

NYUGALOM (Emilio Prados)

Az égbolt szürke, szürke,
a föld vörös és rikitó,
Olajfa ágain repül le most a rigó.

Hamuból és aranyból van a langyos alkonyban egy varangyos.

A föld már szürke rég,
vörös az ég.

Halvány hold bujik az olajfán és eltűnik a csöndbe lanyhán.

El is fordultam a kedves színes képtől, úgy tettem, mintha nem látnám, hogy a tábornokné malomkeréknagyságú strandkalapját lengeti felém, Aranka pedig derekasan feszíti az evezőket, miközben őt is derekig, árnyékba borítja a fején lebegő méteres átmérőjű Corvin-kalap.

A „kagylópartom” felé kanyarodtam, ahol órákig el lehet szórakozni a Balaton lakóinak társadalomtudományával.

Jó óra mulva ismerős hangokat hoz felém a szél. Felállok és tenyeremmel ernyőzöm a szemem.

A parttól másfélkilométernyire helyben áll a két vadevezős amazon csolnakja.

Tisztán kivehetem, hogy egyiknek sincs kalap a fején és integetnek.

— Ugy látszik, baj van! — állapítom meg magamban hideg tárgyilagossággal. Megindulok feléjük. Először úszni kezdek, de mivel huszonnégy tempónál többet még sohasem sikerült egy végében megtennem, — azt sem befelé, a hullámvás irányában, — hanem csak kifelé, — hát inkább lábálva folytattam utamat.

A csolnak pedig ingott, lengett, se előre, se hátra nem jutott.

— Talán zátonyra kerültek! — tűnődtem. És megállapítottam:

— Különös! Velem ilyesmi még sohasem történt meg.

Végül hangtávolba értem. Szörnyű dolgokat tudtam meg. Aranka eltévesztette az irányt. Már egyszer lent voltak Világosnál. Akkor vették észre, mikor az ott úszkáló gyerekek nem akarták partra vontatni a csolnakukat.

— Pistit! Robit! Miért nem jöttök, ha hív-lak! Majd adok én nektek, azonnal gyertek ide! — kiáltotta Aranka keresztyányi jogok alapján.

Az egyik kislány azt felelte:

— A néni talán téved! Engem Lácinak hívnak.

A két amazonban elhült a vér.
— Hát hol vagyunk? — kérdezte Aranka.
— Ez a balatonvilágosi part! — felelték az idegen gyermekek.

— Világos! — Terrington! — Hol van innen Szabadi! Legalább három kilométernyire a vízen...

Visszafordultak. Ugy láttak meg engem. Jó jelnek vették, mert a szabadii mólót sehol sem látták... Van egy háziállatokról szóló régi közmondás, amit most szívesen alkalmaznék, ha nem az én személyemről lenne szó. Annyit bizonyos, hogy a mólónak jobban örültek volna, ha azt látták volna meg helyettem...

— Hol van a kalapotok? — volt az első kérdésem mikor találkoztunk. Az amazonok egymásra néztek.

— Levitte a szél! — felelte a tábornokné rangjához nem méltó megszeppenéssel.

— Az volt mindennek az oka! Az a két ostoba kalap! — méltatlankodott Aranka. — Eppen vissza akartam fordulni, mikor a szél lekaptá előbb az én kalapomat, azután Ilonkát. Utána eveztem, — akkor vesztettem el az irányt. Azt hittem, hogy hazafelé közeledünk, — és Világosra mentünk.

— Ezt értem! — feleltem az ügyszó illő teljes komolysággal, de miért nem evezel tovább?

— Mert már megint nem tudom, hogy hol vagyok. Félek, újra Világosra értünk.

— Atadod az evezőket? — kérdeztem.

— Hogyne, hogy kiboruljunk mikor a csolnakba szállsz! — felelte Aranka harciasan. — Evezek én, csak told a csolnakot a helyes irányba!

Minden igaz ítéletű ember megállapíthatja, hogy az lealázó kívánság volt. A legszívesebben otthagytam volna a két iránytű nélküli vadevezőst a víz és tájékozatlanság közepén, — de hamarosan úgy okoskodtam, hogy ne akkor legyen az ember önzertes, mikor a segítségét kéri, hanem akkor, amikor rászorul valakire.

Alig félméternyire billent a csolnak, mikor beleugrottam, de a két amazon mégis akkorát sikoltott, hogy a közelben levő összes süllyk és fogasok ijedten dugták ki fejüket a vízből.

Fél óra mulva kikötöttünk. Földi embernek még bizonyára sohasem ízelet úgy ebéd, — mint nekünk akkor. És az sem volt utolsónak minősíthető eredmény, hogy a két vadevezős úgy tért vissza kalandos útjáról, hogy szép új fürdőruháját egyetlen vízesepp sem éktelenítette.

Ott mélyen, bent a vízben pedig szörnyű riadalmat kelthetett két malomkerék nagyságú alkotmány: a szerencsétlen sorú kalapok. A vizalatti társadalom határrendőrei sokáig tanakodhattak afölött, hogy honnan érkeztek? Adjanak-e nekik letelepedési engedélyt a mélyben vagy utasítsák-e ki őket az alkonyati szelid hullámvással a parlament nádasok tövébe?... Azt hiszem kiutasították őket.

Londoni köd Genf fölött

Genf. (Saját tudósítónk levele)

A világ egyik legszebb és legkellemesebb sétautja, ha az ember Genfben hajóra ül és körülutazza az egész tavat. Ez a Tour de Lac nemcsak a szemet gyönyörködtető változatos és ritka természeti szépségeivel, hanem egyúttal tanulságos kirándulást jelent a történelmi multba.

A Mont Blanc fehér főkötös feje néha egészen öregnek, hidegnek hat és a föld vénségére emlékeztet, máskor örök fiatalnak és ártatlannak, de mindig nőnek, mert azonnal a tó tükrebe néz, mihelyt félrehuzhatja a felhők függönyét, mely mögött szemérmesen rejtőzködni szokott.

A Dents du Midi szikrázó fogsora a miniatűr svájci Rivieranak, Montreux, Vevey, Teritet sétaterének közönségében fokozza a szokatlanul enyhe légkör varázsát. A hajóról a lausanne-i part meredekjének csodálatos kulturája, lépcsőzetes szőlői ugyancsak éles ellentétet mutatnak a szembenfekvő francia szegély regényes vadsgával és sziklás szépségeivel.

Caesar emléke

Amikor a tó közepe felé visz a hajó s a partól már csak a nagy vonalak látszanak, eszünkbe jut középiskolás tanulmányaink nevezetes állomása a De Bello Gallico. Az a könyv, melynek tanulása közben először kezdtük a latin szavak nyelvtani alakzatai mögött az érdekes értelmet meglátni. Különös hangulat lesz urrá felettünk, amilyet csak a római Kolosseumban, Pompeji kiásott romjai között vagy az Akropolison érez az utazó.

Arra kell ilyenkor gondolni, hogy mindezt éppen így látta Caesar is, amikor a Rhone torkolatánál először tárult szemei elé ez a gyönyörű tájkép. Amikor átlépett a Lacus Lemanus-on, melyet még ma is ezen a néven neveznek azon a nyelven, mely Caesar e hőditásának nyomában alakult ki. Eszünkbe jut Vercingetorix s a hősi csaták, melyek közben annyi drák esett el, mert nem tudott még Caesar könyvű és katonás egyszerűségű nyelvezetén sem eligazodni.

A kis tavi hajó azonban sebesen halad. Egy más után tűnnek szemünkbe a praugini kastély, egykoron Napelen herceg tulajdona, ahol IV. Károly, a szerencsétlen magyar király első száműzetésének napjait töltötte. Azután Teritet villái, ahová Erzsébet királyné igyekezett, mikor a genfi parton az anarchista Luccheni háromlű rászpallal átdöfte csodálatos titkokkal telt forró szívét.

Milyen furcsa változat a történelmi hurokon: annak idején a genfi tanács nem engedte meg, hogy Erzsébet királynénak a tó partján emlékművet emeljenek, még abba sem ment belé, hogy a kövezetben egyszerű és néma fekete kereszt jelezze a helyet, hol az anarchista merénylet történt, ma pedig ugyanazon a helyen nyugodtan járkál, a népszövetségi palotában hangosan hallatja szavát Del Vayo, a madridi anarchistáknak hivatalos küldötte, ki itt nemzetközi védelmet és egyenlő jogokat élvez?

Amikor pedig a hazatérő hajó előtt kitarul a genfi öböl két karja, melyeken a villanylámpák fűzérei, mint régi divatu ékszerek csillognak, nem kell-e minden magyarnak arra gondolni, hogy most Calvin városával néz farkasszemet. Az a zömök torony fenn a dombtetőn, az ősi Szent Péter székesegyház, melyben a szikár genfi hitújító tanait hirdette.

A hajó lassan elhalad az apró világitótorony mellett, mely azért éppen olyan, mint tengerszéli nagy testvérei. A békés városban nem látszik meg, hogy a genfi kanton ügyeit Nicole elvtárs intézi, aki már régen szovjet-köztársaságot csinált volna ebből a kis országból, ha ez nem lenne a genfi munkásság számára a legrosszabb üzlet, amit csak el lehet képzelni.

A tó körüli hajóséta így ringatja az embert különböző tájak és egymást követő korok emlékei között. Amikor négyórás szelid és kellemesen csendes hintázás után újra a szilárd partra lép és nem zökkenti ki bölcselkedő hangulatát.

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ara 110 lei és postó.

Kapható könyvosztályunkban

ből valamelyik nemzetközi autósörnyeteg dudájának sívalkodása, arra is gondolhat, hogy az emberek és korok milyen gyorsan, mennyire kisísmérhetetlen utakon váltakoznak, — a föld, Istennek ez az első ajándéka azonban a nagy tényér, melybe minden egyéb később került, mennyire változatlan tud maradni időtlen idők óta.

Az angol fordulat

De ne menjünk ennyire messze, lépjünk csak egyet-kettőt a hajó kikötőjétől, forduljunk be a Hotel Bellevue halkszavu halljába. Ide sem hallatszik ki a rokokó-terem szónokjainak, a nemzetiségek kongresszusi kiküldötteinek szava, — és ezeket a szavakat bizonyos idő óta mégis kitűnően meghallják a távoli Albion-ban. Sokkal jobban, mint bizonyos államok követségi irodáiban, pedig ezek itt vannak sorban egymás mellett, azon a partszéli sétányon, mely a nemzetközi kisebbségi védelem megteremtőjének nevet viseli — Wilsonét...

Ez egyetlen tünethen is az embernek milyen nagy változása rejtőzködik, éppen ebben a környezetben, mely külsőleg annyira változatlan maradt.

Az angol hidegvérnek igen kitűnő példája volt az a nyugalom, ahogyan másfél évtizeden keresztül az angol közvélemény a kisebbségi kérdés zavaros nyugtalanságát nézte. Ugyanazok a lapok és ugyanazok az írók, kik a háboru alatt gyönyörű sorokat róttak papírra és véstek a népek lelkébe az igazi egyenlőségnek és a tökéletes nemzeti szabadságnak mérhetetlen fontosságáról, kik az emberi történelem legvéresebb és legnagyobb háborúját „nemzetek háborújának” nevezték el, — szemrehány és szó nélkül szemlélték hosszú éveken keresztül az új helyzetet, mely semmiben sem különbözött a régítől, ha ugyan nem mutatott némely pontokon rosszabbodást.

Aztán egyszerre váratlan fordulat következett be a földöntúli nyugalomban. Nem régen, csak úgy ennek az évnek a tavasza táján. Az első jele ennek a fordulatnak az volt, hogy Henlein Konrád, a sudéta-németek vezére baráti uton meghívást kapott Londonba. Majd később arra is felkérték, hogy az Angol Királyi Külügyi Társaságban tartson előadást népének helyzetéről és mozgalmának álláspontjáról.

Igen érdekes a mód, ahogyan ez a meghívást történt. Érdekes, mert jó példája az angol politikai módszereknek.

Angliában rájöttek arra, hogy a hivatalos emberek nem tudhatnak mindent, másfelől pedig minden olyan problémára, mely Angliát érdeklí, akad gazdag vagy tudós férfi, ki hajlandó azzal pusztá érdeklődésből és nemzeti szolgálatkészségből foglalkozni.

Anglia ma semmi körülmények között sem akar háborút. A cinikus diplomaták szerint nem békevágyból követi ezt a politikát, hanem egyszerűen mert nincs még felkészülve az új nagy összecsapásra. Ezért van az, hogy Anglia ma minden európai konfliktust úgy kezel, mint a legmondosabb orvos a legkedvesebb betegét: sok türelemmel, nagy szakértelemmel és drága orvosságokkal.

Az országok kérdés körüli bonyodalmak elcsendesedtek. A danzigi kérdés megoldás felé halad. Ellenben hirtelen előtérbe lépett a sudéta német probléma s azzal fenyegetett, hogy a németiséget nemzetközi bonyodalomba keveri. Minden német konfliktus azonnal európai konfliktus, ezt pedig minden eszközzel meg kell akadályozni.

Az előkelő idegen

A sudéta németek egyszerre azon vették magukat észre, hogy ügyeik iránt igen behatóan érdeklődik egy magasrangu nyugalmazott angol katonatiszt. Meglátogatja városaikat, megismerkedik vezetőikkel és barátságosan meginvitálja őket, hogy látogassák meg Londonban.

Ezek természetesen elfogadják a meghívást s itt egyre nagyobb meglepetések érik. Kiderül, hogy a szóbanforgó érdektelen és tudós angolnak a legjobb összeköttetései vannak. A házaiban megfordulnak az angol közéletnek szereplő személyei.

Ott minden külön bevezetés nélkül megismerkednek a sudéta német vezetőkkel és szívesen elbeszélgetnek velük. Így összekөрülnek a sudéta vezetők az angol külpolitika hivatalos irányítóival. Ezek azt a tanácsot adják nekik, hazamenet álljanak meg Berlinben és folytassanak eszmecserét Hitlerrel. A németek megrökönyödnek. Ez nem olyan egyszerű dolog, amint azt a derék angol képzelet. Csehországban tör-

Sarok
van sokféle

PALMA csak egy!

A világ minden táján fogalom a PALMA sarok. Összetételében rejlik egyedülálló értéke. Aki igazán tartós, rugalmas sarok akar, a

PALMA sarokot

választja.

Csak

• PALMA védjegy jelent PALMA minőséget.

vény van arra, hogy gyanusnak talált pártokat fel lehet oszlatni s ezt a felosztást ki lehet terjeszteni mindazokra az egyesületekre, gazdasági és társadalmi alakulatokra, melyekben a felosztott párt emberei szerepet játszanak. Egy ilyen berlini találkozás pedig egészen bizonyosan gyanussá tenné őket. Az angolok csodálkoznak s úgy találják, hogy ez igen természetellenes felfogás. Ők az ilyen találkozásokat éppen a béke érdekében tartják természetesnek és szükségeseknek. Felkínálják segítségüket az ilyen megbeszélések létrehozatalához és ahhoz, hogy a sudéta német problémát az angol közvélemény elé terjesztik.

Arról persze nem szól a krónika, hogy ilyen találkozások létrejöttek-e vagy sem. Az sem bizonyos, hogy minden úgy történt, ahogyan ezek a színlal mögötti beszélgetések tudják. Az eredmény azonban látható. Itt valaminek történnie kellett a színlalok mögött.

Az angolok érdeklődnek, még pedig komolyan érdeklődnek a kisebbségi probléma iránt. A nyár folyamán a nemzetiségi kongresszusnak a vezető alakjai Wilfan elnökkel az élen, meghívást kaptak Londonba s ott Lord Buxton Noel vendégei voltak. A társaságban a magyarokat Szüllő Géza képviselte. A lord házában a vendégek az angol közélet számos vezető személyiségeivel találkoztak, éppen úgy, ahogyan Henlein Konrád a maga pártfogójának a házában. A szeptemberi nemzetiségi kongresszuson pedig a hallgatóság soraiban néhány ismeretlen angol útt és élénken figyelte a kongresszus tanácskozásait.

A kongresszus megnyitásának napján a nemzetközi ügyek fő organuma, a „Journal de Geneve” komolyhangu cikkben foglalkozott a kisebbségi kongresszussal.

„A nemzetiségi probléma — szólott a cikk — Európának ma a legnehezebb kérdése. Ne felejtjük el, hogy 1914-ben azért repült levegőbe a puskaporos hordó, mert ez a kérdés nem volt megoldva. Nem beszélhetünk igazi békéről addig, míg elnyomott nemzetiségek vannak Európában. Pedig vannak, ha mások is, mint akik 1914-ben voltak. Sulyos a felelőssége azoknak, kik a békeszerződéseket megszerkesztették. E felelősség alól senki sem bujhat ki. A felelősöknek segíteniök kell európai testvéreiken. Anglia, ahol a legközelebbi nemzetiségi kongresszusnak a színhelye lesz, mindennél inkább alkalmas arra, hogy az igazság és a türelem uralmának utat nyisson. Anglián a sor, hogy ezt a nemes felelősséget magára vállalja s ezzel az igazi béke megszületéséből a maga részét kivegye.”

A nemzetiségi kongresszus kiküldöttei nagy csodálkozással és meglepetéssel olvasták a cikket. Abból értesültek arról, hogy a következő kongresszusuknak székhelye London lesz. Senki sem tudja, hogy a „Journal de Geneve” cikket ki írta, vagy kicsoda sugalmazta. Az angol érdeklődők azonban annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy a cikk aligha téved és a kongresszust bizonyára igen szívesen fogják látni Londonban.

Amikor ezek a hírek szétfutottak a világha és tizennyeg ország nemzeti kisebbségei tudomást szereztek erről a fordulatról, millió és millió szem irányult London felé. London felett azonban, mint mindig, sűrű köd ül.

Sulyok István dr.

Schiff Béla:

„Ovidius tornya“ Caransebes mellett

Ódon őrtorony vigyáz a viruló völgyben s a néphit szerint abban élt és halt meg a számkivetett római költő. — Amiért öt város verseng a Banattól a Dniesterig

Történelmi talaj panorámája a száguldó vonat ablakából...

Timișoara, október 20. Értekes történelmi talajon száguld végig a vonat, amint az orsovai ívonalon a római katolikus románok lakta Slatina-mica felől Caransebesre igyekeznek. Fű, fa, virág csupa úde életet lehellenek a napsütésben — a nyár vége felé jártam arra — teljes pompájában terül el előttünk a dús Timis-völgye. Amarról meg a Sebes-völgye csatlakozik. Zakatolva száguld a vonat és ide, ebbe a ragyogó panorámába alig tudjuk beleképzelni a rettentő ellenséget, amint tüzzel-vassal pusztítva előzöni a tájat. Pedig éppen azt nézegetjük a vonat ablakából, hol nyomulhatott előre a török, ez az évszázados ellenség, amikor utoljára járt itt. Azóta is vagy másfél évszázad múlt el — eljárt az idő a táj felett. S a mi fejünk felett is gyorsan, mint a száguldó vonat és mégcsak megállója sincsen.

Rég járt itt a török és mégis milyen meglepően frissen hat az 1788-iki hadjárat egyes részleteinek olvasása. II. József, Katalin cárnő kedvéért s avval egyetemben indított hadat a török ellen. Egyebek közt majd százötven banati községbe került a hadjárat: annyit dult fel ugyanis az ellenség. Futott-menekült itt mindenki, a slatinai vereség után, maga II. József is.

A népszerű leírások „caransebesi öldöklése” is itt esett meg. Egy holdvilágos éjjel, amikor a császári hadnak egy része még táborban állt, másik része azonban már megkezdte a visszavonulást Caransebes és Lugoj felé. Ekkor került ugyanis az érdeklődés középpontjába egy — pálinkáshordó. A mindig vidám huszárok fedezték fel, meg valamelyik szabadcsapat emberei. Persze, hogy a huszárok sem sokat teketóriáztak: kardot rántás! — és megkaparintották a becses zsákmányt... A szabadcsapat emberei megfutamodtak, de bizonyos távolságban mégis lekapták a puskát, formális tüzet indítottak vetélytársaik ellen és miért, ki tudná? azt kiáltották, hogy: „Turki! Turki!” Több se kellett. A lövöldözés, meg az a hiedelem, hogy „itt a török” — felriasztotta az egész tábor. A tiszték „halt! halt!” kiáltásából a távolabbiak „Allah! Allah!”-ot értettek. Erre már mindenki futott, mindenki lövöldözött, különösen, akik úgy riadtak fel álmukból. Senkise tudta ki ellen, mi ellen, mégis mindenki mindenkire löött, mindenkire kaszabolt. Az arravonuló trének elvágta a lovak szíjait és szekeret, máhát otthagya, beleszáguldottak a tömegbe. II. József is csak nagynehezen menekülhetett a mindenfelől süvítő golyózáporból lélekzakadva, egyetlen embertől kísérvé érte el végre Caransebest.

Igy történt mindez... egy hordó pálinka miatt!

Száguld a vonat s amint a viruló völgyön még egyszer yégitekint a szem, amarról, jobb-kézfelel, magános őrtorony körvonalai bontakoznak ki.

Nevezetesebb torony, semmint gondolnók. Caransebesen, könyvesboltban kapható a képe: a szines levelezőlap közelebbit mond: Turnul lui Ovid langá Caransebes.

Ovidius tornya... Az első gondolat, ami átvillan az agyon: ime emlékeztető a költőre, akit — bármennyire is hírneves volt — az egyik római császár hatalma messzire elűzött... S éppen itt kellett a másik római — német-római — császárnak megérnie, hogy öt úzik-kergetik az események eszeveszett futásba.

Kétezer esztendőre, Krisztus korára kell visszatérnünk

Publius Ovidius Naso... így hívták a római költőt, így tanultuk a nevét az iskolában. Akkoriban, az iskola padjaiban, ki sejtette vol-

Kühár Flóris:

**Baclangok, sítek,
kupolák** Ára 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

na, hogy banati vonatkozásai is vannak! Most a képeslap tudósít róla. A régiek persze — ugy-látszik — többet tudtak. Itt van például Karl Gottlieb von Windisch: Geographie des Königreichs Ungarn című, 1780-ban Pozsonyban napvilágot látott földrajzi lexikona, abban olvashatjuk, hogy Caransebes római kolonia volt; azt tartják — olvassuk tovább — hogy Ovidius, a

A világbirodalom legtávolabbi határán, ahol géták és sarmaták között zokogta el Ovidius „szomorú verseit“

A „földkerekségnek a hatalmas, büszke római birodalomnak a centruma ahová „minden ut vezetett“ — Róma és annak társadalma termelte ki oly szellemes, oly tehetséges exponensét, Ovidiust, a költőt, akinek ez a társadalom s a maga kora volt a tragikuma. Augustus vasmárokossal igyekezett meg megfékezni az áramlatot és törvényeivel az ósok szigorú elköléseit helyreállítani. Számuzte saját leányát, Juliát, majd unokáját, ugyancsak Juliát. S ekkor sujtott le teljes haragja a költőre is, a verselés mesterére. Pedig akkor már megírta „Fasti” című hatalmas munkáját a római ünnepekről s éppen Augustusnak ajánlotta. De előbb, kora társadalmának szájaize szerint, az erkölcselenség tankölteményeire fecsérelte verseit. Valamikeppen az ifjabbik Julia esete terelte rá és bomlasztó költeményeire a császár figyelmét. S egy késő őszi napon megjelent a szigorú ediktum, amely Ovidiust is számuzte: Tomiba, a Fekete-tenger partjára. Ötven esztendő volt már akkor Ovidius, római kvag és római költő, — akinek életét eleme az „isten” Róma, annak kényelme, a nép üdvírvál-gása-tapsa! Ezután sirás és busongás lett élete. A meszi Pontus Euxinus partján, Moesia legkeletibb szélén, a világbirodalom legtávolabbi határán állt Tomi, a római erősség, félig görög, félig géta népségével, a sarmaták folytonos támadásainak kitéve. S Ovidius, a világi?

Aki Itáliának szelid kék ege alól jött, megismeri a „más” világot:

Mormol az északi szél, szakad a hó: északi sarknál
Hogy lakik e' nemzet látni való dolog az...
A dühöngő szélvész a' ház tetejét lesodorja,
És a' nagy tornyot hirtelen allyra veti.
Durva komor hideg ellen bő nadrag' s kacagánnyal
Elnek, az orrok nincs csak be takarva csupán.
A' jég csap sokszor csörög a' lakosunk' haja fürtjén
És a' zuztól a' barna bajszra feje.
A' bor meg fagyván az edény formája marad meg
És darabokban kell venni inni levét.
Mit mondok, valamennyi folyó van bé fagy erősen:
Fejzevel vágják és török a' vizet itt.

„... Megholt bánatában“

Erdeklődéssel olvassuk ezt a leírást. A költő az vigasztalan. Sehogyan sincs megbékélve a lakosok „torzomorz képével” — mindenki „vipera szörnyű mérgével” keni be fegyverét; aztán „a piacon egymást meg sebesíteni szokás” — „az emberi nevezetre sem méltók”.

Férfiatlan megalázkodásban hiába dicsőíti a császárt s amikor egynemely otthoni befolyásos barátja segítségét várja, jut a klasszikus megállapításra: Donec eris felix, multos numerabis amicos... Irmesi Homonnay Imre urambátyánk, aki Ovidius „Szomorú Verseinek öt könyvét” lefordította s Pesten több mint száz évvel ezelőtt, 1823-ban kiadta — s akinek fordítását idéztük az imént — ezt a megállapítást avval a megjegyzéssel közli, hogy „ez a' vers vette fel először a' Magyar köntöst”. Mély igazsága mellett meg is érdemelte:

Míg bódog léssel számos fog lenni barátod,
Hogy ha Eged be borul el hagyatol s' magad élsz.

És Ovidius, akinek műveit idővel újra felolvasni kezdik a római fórumon, lassan-lassan beszél már a sarmaták nyelvén meg a „rut géta nyelvén”. Sőt Augustus halála után utódjára, Tiberiusra már géta nyelvén is dicsőítő költeményt felolvassa a benszülőtteknek s azok — korszoroval tisztelik meg. A művelt római örökösen gyalázta a népet s a hazájukat — a „vad” népek pedig díszekmánnal, adómentességgel, a szomszéd városok kitüntetésekkel halmozták el a híres idegent... Soha nem látta viszont Rómát. „Megholt bánatjában — írja fordítója — Krisztus születése után 17-ben „Tomisváron”, a később-

híres költő itt élt a számkivetésben. Egy későbbi, Leipzigban és Meissenben 1847-ben megjelent Charakterzüge, Memorabilien und historische Anekdoten von Kaiser Joseph II. című, népszerű tónusban írt munka viszont még többet tud. „Caransebesen — írja — ahol a császár táborát ült, fejezte be annakidején Ovidius, a híres költő az életét.” Sőt vannak, akik a város elnevezését is a költő egyik odájának kezdőszavaira akarják visszavezetni: Cara mihi sedes...

Publius Ovidius Naso... számuzetés... Ugyvan: Rómából számuzte őt Augustus római császár. E névnek hallatára mingyárt egy másik hang is belesendül a fülbe, a szívbe... Augustus császár idejében megparancsolták, hogy írják össze az egész „földkerekséget”. Es megejtették a világ-történelem legnevezetesebb népszámlálását, amikor Zsidóországban is „mennek vala mindenek, hogy összeírassanak, kiki a maga városába... Földméné tehát József is Dávid városába, mely Betlehemnek hivatik...” Csaknem kétezer esztendő távlatában vagyunk... Amikor bűn és erkölcselenség poshadttá tették Róma társadalmát, de — ugyanakkor — Dávid városában pályába takarják és jászolba fektetik a Kisedet, akinek jöttét odakünn a pásztorok angyalok hirdették.

bi Küstendze, a mai Constanta helyén, melynek közelében, Marnaián ma a szobra is diszeleg. Tíz évig élt számkivetésben és Hieronymus évkönyve szerint ugyancsak Tomiban temették el.

Tornyok, sírfeliratok, koporsók

... Ez Ovidiusnak, a költőnek szomorú története.

Ezekután azonban tényleg kérdésünk kell, hogy kerül akkor Ovidius tornya — Caransebesre? Hajdan hét város versengett azon, hogy melyiknek szülöttje Homeros... utóbb meg csaknem ugyanannyi magának vindikála a dicsőséget, hogy benne halt meg Ovidius. Egész kis irodalom keletkezett erről, egészen érdekes dolgok. Homonnay bátyánk, a Szomorú Verseik fordítója is tud róluk:

— Brusius Gáspár írja, hogy 1508. Szombathelyen találtatott fel Ovidius Sírja (a Hic situs est Vates... kezdetű verses sírfelirattal). De ezek később költettek. Nehezen hihető a' mit Zamoscius állít, hogy néha Pannoniába is elfordult, az ott mulató Rómaiakhoz. Sehol nem emlékezik rólla (tudniillik Ovidius meghal). Lascius is szava hihető tanubizonyosság után azt jegyzi meg, hogy III-ik Friderik Császár alatt ugyan csak Szombathelyen asott ki a' Koporsója csontjaival együtt, s rá volt metszve a' neve; melyet a' N. Győri Püspök vitt magával. Ha ez igaz, engedelmet nyerhetett a' hazamenetelre 's utjában halhatott meg, vagy hólta után — vitetett oda. Egy órányra a' Fekete Tenger-től Észak felé van Damusderék völgye és ennek napkeleti végén egy torony le rontva; ezt közönségesen hívják la Tour d' Ovide — Ovidius tornya, melljét épen azon helynek tartanak, a' hol meg halt Ovidius: hanem e' sem igaz.

Tehát: egy konkurrens a caransebesi Ovidius-toronynak!

Dugonics András, a nagynevű piarista is beleszólt a vitába. Róla írja ugyancsak Homonnay:

— Tüdős Dugonics a' Magyarok Uradalmairól írt könyvben így szoll: Ovidius nem úgy tartózkodott Tomiban, hogy által ne ment volna a' Dunán és bu felejtésre egész Dáciát meg ne járta volna. Irják némellyek, hogy Caransebesen is járt, mivel ott emlék-oszlopát találtak. Mondják, hogy Nagy Lakon is járt, nem messze Csanádtól, mivel ott egy Koporsón ezt találtak: Ovidius Naso. Ha ez így van: Nagy Lakon halt meg... Tisztetem hamvait a' nagy érdemet szerzett Tüdősnak, (Dugonicsnak), de ennek mind' a Historia, mind az Ovid' szavai ellent mondanak...

Egyre több helynév, egyre több versnyozó... Ezért is állapította meg Köhl, a világjáró német utazó, amikor 1842-ben ittjártában a caransebesi torony szobakerült: A Banattól Várnáig és Várnától a Dniester torkolatáig — Ovidiopolis — minden nép ugylátszik szívesen magának tulajdonítja a tisztességet, hogy nála írta a költő elégius Triestiját. Legalább öt olyan hely van itt, ahol Ovidius a bolsarsát megsíratta volna.

Banati kuriozum

All a Sebes völgye táján, rendületlen, a régi torony, a banati „Ovidius tornya” kitudja mióta éppugy, mint most, amikor a száguldó vonat ablakából nézzük. Ha megszólalhatna!... Van tudós, aki római őrtoronynak nézi, a banati történetírók meg azt állítják, Petrovics Péter caran-

sebesi és lugoji bán emelte a török ellen, hadd legyen Caransebesnek egy kis elővédje. Ő épített ugyanis a vidéken többhelyt efféle négyszögletes, tiz-tizenöt öl magas, háromemeletes tornyot.

Ovidius tornya hallgat, mint a szfinx. De ehelyett eléggé beszédesek a költő versei és a történelmi tények. Az előbbieket minden sorából kiénekel a vágy: haza, Rómába! Es dehogya kockáztatta volna a megtört ember a Caransebes környékén lakó dákok meglátogatásával, holmi kalandos utazásokkal a hazatérés lehetőségét, amikor minden igyekezete odairányult, hogy a római közvéleményt meggyőzni, milyen engedelmesen veti magát alá a tomi szántóföldnek és mennyire kiérdemelte ezáltal a megkegyelmezést! Ami viszont a caransebesi vidék rómaiságát illeti: Traian császár csak Krisztus után 101. és 107. között fordította meg két hadjáratban az itt lakó dákokat. Ovidius pedig már Krisztus után 17-ben halt meg.

Emlékoszlop, sírfelirat, koporsó... tehát a caransebesi torony! Talán erre is áll Tóth Bélának, a sabariai—szombathelyi sírfeliratról mondott véleménye: E sírkő ama jelszerű síremlékek közül való, melyeket a rómaiak csupa kegyeletből állítottak a halottaknak, tekintet nélkül a temetkezése helyére.

A caransebesi nevezetes torony: banati kuriozum. Hogy itt is akadt hely, amely a magáénak vindikálja Ovidiust.

VEZÉRKÉPVISELET „EXCELSIOR” CALEA MOȘIȘTOR 78 BUCUREȘTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

Lotion Faciale Scherk

ISCHERK ARCVIZI

SCHERK

Lehát epp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizet! Akkor az On arcbőre is rövidesen megjavul teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem! Probálja ki azonnal! Üvegek à Lei 62'103'164'300'475

Katolicizmus és bolsevizmus harca Csehszlovákiában

írta: Rády Elemér

Világnézeti kérdések sohasem játszottak olyan döntő szerepet a világpolitikában, mint napjainkban. Európa államai hatalmas változások mentek keresztül, új eszmék, új rendszerek tűntek fel, amelyeknek harca élet-halál, küzdelme az államok külpolitikai irányvezetésében is kifejezésre jut. A vita és küzdelem természetesen a szovjet körül folyik. Mióta a szovjet bevonult az európai politikába s Litvinov frakktól öltve Európa fórumain ágál, egyre inkább két tábor bontakozik ki Európa államai közül: a szovjettel barátságos viszonyban élő államok az egyik oldalon, a szovjetellenes front pedig a másikon. A két front még nem kialakult, egyes államok, mint a mérleg nyelve, ide oda ingadoznak, de a két tábor kiigececsedése lassan-lassan már folyamatban van.

Ebben a világpolitikai helyzetben érdekes és fontos szerep jut Csehszlovákiának. A szovjetnek Közép- és Nyugat-Európa felé hidra van szüksége, Németország, Ausztria, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia a szovjetellenes front részei s mint egyetlen szovjetbarát bázis: Csehszlovákia emelkedik be a közép-európai nacionalista — többé-kevésbé fasiszta — államok gyűrűjébe. Csehország szoros szövetségi viszonya a szovjettel közismert, hisz Franciaország mellett Csehszlovákia a legtevékenyebb híve annak a gondolatnak, hogy a szovjetet be kell vonni abba a szövetségi hálózathoz, amely a statusquo alapján akarja biztosítani a békét.

Mindaz a kérdések külpolitikai oldala. Azonban a cseh-szovjet baráti kapcsolatoknak van egy világnézeti oldala is, amely a közelmúltban éreztette hatását. Amióta Csehszlovákia a szovjettel barátságos viszonyban van, a kommunista párt, amely különben is egyik legerősebb pártja az országnak, lázas szervezkedésbe kezdett. A pártszervezkedés mellett hatalmas méreteket öltött a kommunista világnézeti propaganda is, amely a párton formálisan kívül álló propagátorok révén először csak a városok zsidó „intellektuel” és munkásköréhez jutott el. Az utóbbi időben azonban a falvakban is megjelentek az agitátorok s a parasztságot is igyekeznek a bolsevista ideológiának megnyerni. Az agitátorok első vidéki propagandaújtjai Csehszlovákiában voltak, de az ügynökök fokozatosan haladtak kelet felé s az utóbbi időben Szlovénzskót is elárasztották. A magyar és szlovák községek egyaránt fertőzöttek már a bolseviki eszméktől. Ugyanekkor megerősödött a kommunista elemek munkája Ruszinszkón is, amely különben is a kommunista párt egyik legerősebb bázisa volt már évek óta. A ruszin nép körében az orosz agitátorok talajra találtak s voltak olyan vidékek, ahol a választások alkalmával a kommunista párt egymaga 40—50 százaléknyi szavazatot kapott — noha rendszeresen 15—20 párt in-

dult a választási küzdelemben.

Mind ezek a tünetek azt bizonyítják, hogy Csehszlovákia ma a bolseviki és bolseviki-ellenes világnézetek ütköző területe lett. Az utóbbi időkhöz azonban csak a kommunista ideológia lépett fel szervezeten, az antibolsevista védekezés szervezeten volt. Néhány héttel ezelőtt azonban a katolicizmus nyílt és szervezett harcot indított a bolsevista agitáció ellen és „Bolsevizmus elleni liga” néven az ország valamennyi nemzeti és katolikusai meghirdették a harcot a népi tömegeket bomlasztó vörösmételey ellen.

A bolsevizmus elleni küzdelemben a vezérszólamot a szlovákság viszi. A szlovák katolikusok legnagyobb pártja, a Hlinka-féle néppárt, amely különben a kormány szovjetbarát politikájával is erősen szembehelyezkedett és cseh-orosz megegyezést helyett cseh-lengyel megegyezést sürgetett, — elsőnek érezte meg, hogy az ősi katolikus szlovák falvak hívó népeit a bolsevista agitáció kezdte megbolygatni. Hónapokon keresztül küzdöttek a belső propaganda ellen, míg szeptember közepén nyíltan kiálltak s Pástyében bolsevistaellenes nagygyűlést rendeztek, amelyen — azonkívül, hogy a szovjetbarát-politika felszámolását sürgették — a szlovák katolikus tömegeket a bolsevista agitáció és mételeyes elleni küzdelemre szólították fel s az ország katolikusainak bolsevistaellenes szövetségbe való egyesülését sürgették.

Természetesen a felhívásnak az ország vezető katolikus köreiből és a katolikus tömegek között nagy visszhangja támadt és a magyar, német, lengyel és ruszin katolikusok csatlakoztak a bolsevistaellenes fronthoz. A cseh katolikusok pártja, a cseh néppárt, most kényes helyzetbe került. Ennek a pártnak a vezetői optikai csalódásban szenvedtek s a szovjetbarát politikában nemcsak hogy nem láttak világnézeti veszedelmet, hanem egyenesen ennek aktív előharcosai is voltak. Apró kis pártterületek homályosították el tisztánlátásukat, — amiért nem egyszer volt szemrehányásban is részük a szlovák katolikusok részéről. Az ország katolikus közvéleményének ez az egységes bolsevistaellenes állásfoglalása és harci felhívása természetesen a cseh néppártot is arra kényszerítette, hogy csatlakozzék a bolsevistaellenes ligához. A Szentoszák az új alakulat megszületését örömmel fogadta s a Szentatya, a liga megalakulása után néhány nappal már áldását küldte a bolsevizmus elleni küzdelem legújabb szervezetre.

Ezzel megindult Csehszlovákiában a küzdelem a szovjetbefolyás felszámolásáért. Az ország helpolitikájára és külpolitikájára egy új szovjetellenes belső front kialakulása kétségtelenül hatással lesz s egyes körök már kormányválsággal is számolnak. Azonban ezeknél a belső szempon-

toknál sokkal fontosabb és az ország határain túlmenő jelentősége van annak, hogy Csehszlovákiában a szovjetpropagandának és az elbolsevizálódásnak komoly akadálya épül. Mert ha ez nem történik meg és a bolsevista ideológia még jobban elhatalmasodik, Csehszlovákia olyan fókuszává válik Közép-Európa bolsevista agitációjának, amit valamennyi közép-európai állam megérezne.

A csehszlovákiai bolseviki ellenes liga megalakulása egyúttal igazolja, hogy a szovjetveszéllyel szemben csak világnézeti alapon lehet felvenni a harcot. A bolsevista bacillusok hordozói egész Európában — egy bágyadt és csak destruktívra hajlamos zsidó intellektuel rétegből kerülnek ki. Csehszlovákiában is ilyen elemek irányítják a propagandát s ügyes dialektikájukkal, hatalmas szervezőkészségükkel szemben csak szervezeten lehet felvenni a harcot. Csehszlovákiában éppúgy, mint Európa minden más államában ennek a szervezett bolsevizmus elleni harcnak a világnézeti alapja csak a nacionalizmus és a kereszténység lehet. Ezek azok az eszmék, amelyek a bolseviki ellenes küzdelemnek szellemi tartalmat adnak. Az új bolseviki ellenes liga is erre épül fel és ez a legbiztosabb ígéret arra nézve, hogy küzdelmét eredményesen fogja megvívni.

Csehszlovákiában tehát a közeljövőben erős harc indul meg a katolikusok és a bolsevisták között. Ennek a harcnak az egyes fázisai nem a nyílt fórumon, nem a nagy közönség előtt fognak lezajlani, hanem csendben, a kis községek, baráti sejtek körében. A bolsevizmus mételeyező munkáját szintén embertől-emberig az egyéni meggyőzés eszközeivel folytatja — ugyanezeket a módszereket kell most alkalmazniok a katolikusoknak is. A csehszlovákiai bolseviki ellenes liga küzdelmeinek elsősorban az a célja, hogy Csehszlovákia népeit óvják meg a szovjet polipkarjaitól s útját szegjék azoknak az ügynököknek, akik bőséges anyagi támogatással Moszkva felől indultak hódító útra Szlovénzskó felé. De a küzdelemnek jobbra vagy balra való eldőlése Közép-Európa valamennyi népét érdekli, mert ha a szovjetbefolyást és Szlovénzskó szellemi elbolsevizálódását nem sikerül megállítani — a moszkvai mételey tovább terjed nyugat és dél felé. Mert egyik országnak sem érdeke, — ha keresztény kultúra alapján áll, — hogy közvetlen a szomszédságából sugározzon ki a szovjetpropaganda. Ez ad országhatárokon túlmenő jelentőséget a csehszlovákiai bolseviki ellenes ligának s ezért figyelik ma egész Közép-Európában olyan nagy érdeklődéssel, hogy a katolikusok és bolsevikiellenes küzdelme Csehszlovákiában, hogy dől el.

I. Kr.: AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjárt mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet háttérnapjairól, álmairól és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent.

Ara 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

A hangsúlyos igekötők jelentősége, avagy „Keletiek - Nyugaton”

Jeta: takaji Oláh Béla

Öt nap óta szünet nélkül zuhog az eső, mintha csak külön díjaznák ernyedetlen szorgalmáért. Vagy talán a nagyterhű fellegetek is a „leépítés” veszélye fenyegeti s „kiváló használhatóságuk” igazolására fejtenek ki hatványozott tevékenységet?... Ne kutassunk az emberi értelmet messze túlhaladó okozati kapcsolatok eredőit után. Legyen elég annyi, hogy pocsek külső formák között mutatkozik az ősz s a sártenger, meg a lucskos-ködös levegő már az idegekre megy.

Ehhez járul, hogy tegnap szüreteltünk. Miféleképpen pedig a szőlővessző gyümölcsének ünnepélyes jellegű cseppfolyóvá tétele ama híres-nevezetes „birkahusos kása” fényes segédlete nélkül meg nem történhetik. Ez a „csemege” pedig arról nevezetes, hogy a férfiak általában fölöttebb kedvelik, — a nők viszont többnyire utálják. Városi ember asztalára tehát — különös tekintettel a „gyöngédebb nem” éppenséggel nem ritka konyhaművészeti tulajdonságaira, sőt kifejezett parancsuralmi rendszerére — csupán a legkivételesebb esetben, mintegy „kegyelmi tény” gyanánt kerül. Ennek aztán az a következménye, hogy az ember, már mint a birkára áhítóztó jámbor férj, göresösen ragadja meg az élvétve kínálózó alkalmat és a szó legvalószínűbb értelmében tobzódik a falatozás gyönyöreiben.

A helyzetkép — ily előzmények után — körülbelül ez: pocsek idő, nátha, köhögés, sáróceán, azott cipő és ruha, gyomorrontás, unalom, komisz kötekedő hangulat. A kályha duruzsol ugyan, de tudom, hogy a pincében kevés már a fa, az árak meg orcsótanul emelkednek.

— Hát ezt nem lehet kibírni! — méltatlankodom mélyszéles világlájdalommal:

— Olvasni próbálók:

— Jaj, ez a Mereskovszkij olyan szörnyen unalmas...

— Lássuk a rádiót!

Rékapcsolok... Szörnyűség: aggastyánhangú, tüdőárgulásos, elnyúlt öreg tudós a „barlanglakó vak rákok emésztési zavarainak biológiai és pathológikus okairól értekezik...

Borzalom, borzalom... Feküdjünk le, szundikáljunk, kapcsoljuk ki magunkat ebből a „fájlágból”... Megtörténik... Ezzel azonban még koránt sincs vége a szenvedések sorozatának.

A szomszédaszobából áthallaszik harmadosztályos gimnázista keresztifiam monoton biflázása. Felkészül a holnapi „Nagy Csatára”. Német nyelvből kell javítania. Holnap felelésre szólítja ki a professzora, aki eddig két makkegészséges „szekundá”-val tüntette ki. Ni-ni! Mi ez? Ismerős szöveg és régi dallam ütmez a dohbárdyámon. Ilyenféle:

— Be, em, ent, er, ge, miss, ver, zer és wider — hangsúlytalan pártikulák...

Meg aztán:

— Főmondatokban és egyszerű időkben a hangsúlyos pártikulák elválnak igéjüktől és szörend szerint a mondat utolsó helyére kerülnek...

Nyújas olvasóm! Történt-e már veled olyan örvendetes eset, hogy tolakodóan lármás jazz-zenekar tombolása után váratlanul egy bájos, szelíd poézisében örökéletű Strausz-keringő akkordjai esendültek fel? Nos, hát ugyanez a megnyugtató, kibékítő, esendülő-zendülő érzés vett rajtam erőt. A kölyök magolásának furcsa ritmusa elvigasztal.

— Hiszen amiket fúj, — Goethe nyelvénk általános szabályai...

— Hiszen ezeket mi is ugyanígy tanultuk a debreceni Nagykollégiumban, amikor dr. Kiss István tanár úr a fejébe vette, hogy az Alföld fiainak kissé tunya nyelvét germán iramra szoktatja...

Mi türes, tagadás: nem sok eredményt ért el velünk. Az „általános szabályokat” ugyan megtanultuk, belegyakoroltuk magunkat mintegy háromszáz „erős és rendhagyó” ige konjugációjának titkaiba is. A „Glocke”-t, meg a „Fischer”-t még a legszekundánsabb diák is könnyen nélkül tudta. Az „Erlkönig”-et szavaltuk és énekeltük az önképzőkörben, meg a kántus-

ban, — de egy pohár vizet talán egyikünk sem tudott volna német nyelven kérni. No és a kifejtés... jaj! Azok a „hangsúlytalan pártikulák” csak az általános szabályban éltek. Mi bizony úgy megnyomtuk az első szótagot, magyar nyelvérzékünk szerint megillető kemény hangsúlyt, hogy a „Gewesen”, meg a „Gegangen” bordája csakúgy ropogott belé.

Egy szó, mint száz: a középiskolában földi lény még nem tanult meg idegen nyelvet.

Mindez pedig azért íródik, mert a keresztifiam biflázása „nyelvközi” emlékeket ébresztett fel bennem. Edesapám tetőtől-talpig modern ember lévén, — igyekezett nevelésemet tökéletesre tenni. Nem tudhatta szegény: milyen hálátlan feladat megoldására vállalkozik. Fájdalom, az eredményeket már évek végtelennek tetsző sorozatán át abból a csudamagaslatból szemléli és ítélgeti, amelynek közvetlen közelében Krisztus örökéletű királyi székének káprázatos világossága tündököl. Ő már „megmosta és megzuhalt” a székét a Bárány verében”. Ő már tisztán lát, nem ítél — csak megbocsát. Nem tör pálát a szertegurulóknak termett alma fölött, mely törzsökétől olyan messze esik. Nem fáj nekie, ha belerévíl beteglekkü fia az ősi hervadás szorongó fájalmába... Inkább ennyit közöl titokzatos jelekkel:

— Jöjj, kisfiam, megvettem neked puha ágát a fellámadásos, öröktől fogva való és örökké tartó, boldogságos életnek!

... Hát megyek, jópám.

Istenem, de balság ez a könnyharmatos lira. Nem is erről akartam én beszélni, hanem — mint mondva volt — nevelésem tökéletesbbé tételéről.

Azt mondja az edesapám:

— Fiam, te most külföldre megy. Tanulsz, tapasztalsz. Leginkább Németországot ajánlom. — Benne vagyok! — választottam zordonan.

— Berlint ajánlom. Végre is a birodalom fővárosa és világmetropolis.

— Egy nézetem vagyunk

— Mikor indulsz?

— Amikor a pénzt kapom.

— Meglesz holnap után a jegy, útiköltség, egyhavi ellátás, meg a többi.

— Keziteskölokom, hálásan köszönöm.

Most megtorpan az apám:

— Te kölyök, hisz te nem tudsz egyetlen becsületes mondatot sem németül...?

— En nem tudnék?

— Halljuk!

— „Fest gemauert in der Erde, steht die Form in Lehm gebrannt...”

— Számár! Ez vers. De tudsz-e egy ebédet megrendelni?

Kiderült, hogy nem tudok. Erre az apám, — aki kütűnően beszélt németül, mert éveken át bécsi dák volt — műbevett. Tanultunk. De nem a középiskolák „általános szabályait”, hanem szavakat, mondatokat, kérdéseket és feleleteket.

Azt mondják, hogy az angol kikötőmunkás szókinése mindössze háromszáz kifejezésből áll s ezzel tökéletesen megérteti magát, — holott Shakespeare negyven ezer angol szót használt. Mi tehát középarányost választottunk. Egyezeröttszáz mondatra tanított meg jó apám, amelyeket fújtam, mint a szelvény a kósza falevelet.

Hát ez márcsak elegendő felkészültség? Ennyivel meghódítom az egész német nyelvterületet...

Sajnos, nem így történt. A „Bahnhof-Friedrichstrasse”-n léptem porosz földre. Akkoriban még oda futott be a Keletről irányított vonatok rengetege. Emlékezem: akkor is szakadt az eső. Átjutottam minden „Eingang”-on és kijutottam minden „Ausgang”-on — csak azt nem tudtam: mit kell tennem a titokzatos „Kein Ausgang” feliratú ajtókkal. De szerencsésen túlestem ezen is. A fehér-cilinderes bérkocsis, atyai utasításom szerint, megkapta a rendelkezést, — illetéknéppen:

— Fären vir in äjn Hotel, dasz zik nirk vajt befindet und nikt tájer ist.

Az állomás arcvonala előtt undokoskodott az olajpiszokkal fertelmeskedő „Spree”. Átmentünk a hídon: „Hotel New-York”. Valóban nem volt messze és drága sem volt, — eltekintve a bérkocsitól, mely a kétperces útért egész fuvart követelt.

A negyedik emeleten lakást kaptam. Akkor is így szakadt az eső. Vigasztalan volt a világ s úgy éreztem: okosabb volna meghalni. De eszembe jutottak az általános szabályok a hangsúlyos, meg a hangsúlytalan igekötőkről... Aztán az apám tanításai, magáról a német nyelvről. Az éhség is kínzott már. Felfedező útra indultam és azt reméltem: valaki vagy valami segítségemre siet.

Tényleg! A Wilhelmstrassén egy kis korcsmára találok. Kirakatában tábla:

1 paar Bockwurst 35 Pfennige.

Ez nekem való. Lóhúsból volt ugyan, de jólesett. Nyolc napig reggelire, ebédre és vacsorára ettem. Nem kellett beszélnem, csak mutogatnom. A kilencedik napon már a csillagokat, meg a holdat is „Bockwurst”-nak képzeltem.

A tizedik napon viszont vakmerően bevontam a „Linden-Restaurant”-ba, ahol — szörnyű szenvedések felejtetőjéül hajdúszóvati származású pincér magyarul szolgált ki és eszébe sem jutott megkérdézni: vajjon ismerem-e a hangsúlyos igekötők csapongó természetét s lesz-e módom arra, hogy hangsúlybeli defektusaimat a „hangsúlytalan pártikulákkal” kapcsolatban kijavíthassam.

Ezzel szemben megtanultam németül s a porosz dialektust hortobágyiszéli akcentussal ma is vígan fűszerezem.

Graziani, Abesszinia alkirálya a háboru-indítás napjának első évfordulóján hadikittüntetéseként oszt ki katonái között.

KERESZTREJTVÉNY

ROVATVEZETŐ: CSÜRÖS EMILIA.

41. 1934. SZÁM.

Beküldte: Papp Mózes

1	k	r	i	20	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	o	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110

Beküldendő sorok: Vizsz. 1., 17., 25., 34. Függ. 1., 20., 30., 38. + 40. + 44. Beküldési határidő: nov. 5

Vizszintes sorok:

1 Az 1925. jubileumi év október utolsó vasárnapjától új ünnepet tart az anyaszentegyház (nyilírányban). 17 Angol drámaíró és költő, ebből keresztnevének három első betűjével. 18 A vadász teszi. 21 Angol sőr. 23 ...nok: előtér, vagy nagyobb helyiség. 25 Papköltőnk teljes neve és monogramja (ford.) 33. Sq + egymást megelőző mássalhangzók. 34 Koszorus költőnk teljes neve + ma élő költőnk vezetéknevének betűi vegyesen. 35 Házi szárnyas (e = r.) 36 r + olasz város Velencétől északra (e = i.) + Két egymás követő mássalhangzó. 37 Felvidéki megye (az első és utolsó betűje hiányzik). 38 Becézt női név. 41 Első 4 betű a-val nép + német nőhere. 42 F + régi súlymérték. 43 Mutatónévmás (é = a) + latin száj. 45 A Duna mellékfolyója + A. A. N. K. 46 Elől p-vel: olasz város. 47 Magyar folyó + kettős mássalhangzó. 48 Coá + kettős mássalhangzó (ford.) + hosszímérték rövidítve. 49 Német előjáró szó + azonos magánhangzók. 50. P. T. N. H. I. 51 Elől b-vel: női becenév. 52 Amerikai macskafajta ragadózó (f = a). 53 Arad betűi keverve. 54 Kicsinyítő képző. 57 Megszólítás. 58 Á + Vég nélküli latin remény. 59 Személy névmás + i. 60 Kettős. 61 Oltalmazd. 63 Piac és előre mássalhangzói. 65 Francia folyó. 66 Amerikai tó. 67 Francia est. 68 A legnagyobb spanyol folyó. 71 Svájci francia regényíró. 72 pár t. 73 Német kétlőshangzó + ce. 74 n + igekező + c. 75 Egymást követő mássalhangzók. 77 Gazdasági szerszám (főlőleges ékezzettel). 79 Fordított női becenév. 80 Munka. 82 yéi + (ford.) igaz. 84 Angol miniszterelnök a hét éves háború idejében. 85 Lengyel város. 86 Kelta nyelv egyik ága (ford.) 87 I. + Murai magánhangzói. 88 aa. 89 Német csak. 91 Hires magyar építész + m + ellentétes kötőszó. 92 X. + két es. 93 „A levele” magánhangzói. 94 Latin kötőszó. 95 Az Oltárszentiséget dicsőítő latin ének kezdő sora. 101 Mindenkiné van.

Függőleges sorok:

1 Magyar költő, keresztnevének kezdő betűjével. 2 Wagner Sándor festő monogramja (ford.) 3 Szilárdban van. 4 Tál mássalhangzói. 5 Latin főnév végződés. 6 Soha mássalhangzói. 7 Magyar külügyminiszter (ékezzettel). 8 i. i. 9 Francia impresszionista festő (y = i). 10 Kertész teszi. 11

E-vel jár. 12 Egyedben van. 13 Firenzei szobrász. 14 Szerszám. 15 Eger része. 19 Az Örök Város „hét halmá”-ból kettőnek a neve. 20 Szent együttség (latinul). 21 Ford: Bort ivott + kicsinyítő rag. 22 Első 4 betű német bárány + költő. 24 IX. Pius pápa családi neve, egy főlőleges „r” betűvel. 25 Végtag. 26 Apró része. 27 Magánhangzótlán ipari növény. 28 Rejtő tanár mássalhangzói. 29 „Sára” betűi vegyesen. 30 48-as honvédtábornok teljes neve. 31 Magyar matematikus vezeték neve. 32 Kuruc brigádéros. 38 + 40 + 44 Kempis Tamaás művének címe (latinul). 39. A Rex mozgalom fiatal vezére (kiejtés szerint). 43 „Spaa” (betűcserével) 55 Végkifejlődés. 56 Erdei rágesáló. 60 Szép az arcon (de nem festéssel!) 62 Szellemi tehetség. 64 Magyar hősszerelmes színművész (a végén y pótlendő). 69 Több párt együttműködése (i = k). 70 Első 3 betű „l”-lel: helyben + Névtelen adakozó + Azonos magánhangzók. az egyetlen ékezet. 76 Tantalos leánya. 78 Fegyver. 81 G. + osztrák vegyész + s. 83 Meg nem engedő (ford.) a kezdő betű után i pótlendő. 90 A monda rokona (főlőleges ékezzettel). 93 Német hivatal. 95 Személyes névmás. 96 Latin előjáró. 97 Névtelen adakozó. 98 = 95 függőleges.

Ismét kapható:

TÓTH TIHAMÉR

Legújabb műve:

I. rész:

Hiszem az örök életet

II. rész:

A keresztény házasság

A két sorozat egykötetben jelent meg 424 oldalon. Ara 240 lei és porto.

Megrendelhető könyvosztályunknál

Megmérgezhető-e a szervezet egyszerű ételekkel is?

Igen, ha a gyomor nem emészt rendszeren, ha a máj nem működik rendszeren és ha a vese nem működik rendszeren. Mert tudvalevő az, hogy minden megevett étel emésztése alatt mérges anyagok is választódnak ki, amelyeket főleg a máj és vese hivatott méregteleníteni. Ha ezek megbetegszenek, akkor állandóan a szervezetben egy abnormális mérgegyerakódás képződik salakok, savak, meszesedések formájában, amelyek rendkívüli rombolásokat idéznek elő később szervezetünkben.

A világhírű amerikai Gastro D, amely főleg az emésztő szervekre bír rendkívül hatással, normális állapotot teremt elő és a már fennálló gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél a legkitűnőbb eredményeket hozza meg. Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerertárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerertárában, București, Calea Victoriei 124.

99 Városi ruhát visel. 100 Olló része. 101 Nógató szócska. 102 Levélben van.

A 39. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése: (Beküldte: Berinde Gusztáv.)

Vizsz. 1. + függ. 30.

„Szalonka jó, elment a fecske,
Lassu a hajnal, gyors az este
Lomb több a földön, mint a fán,
Ah ősz van, ősz van igazán.”

(Greguss).

Vizsz. 23. + függ. 31. + 33. + 36. + 37. + 40.

„Az utolsó őszirózsát
kedves, neked nyújtom át,
mint néked nyújtám az első
kikeleti ibolyát.
Tied volt e szív tavaszán
nyílt első érzelem,
az utolsó dobbanás is
a tied lesz, kedvesem!”

(Bartók Lajos).

Megfejtették: Adámkovits Aladárné, Lázár Béla, Sambach Károly, Zakariás I. István, Zakariás Tibor, Lengyel Edit, Jámbor Kálmán, Szabó Zoltán, Lobenschuss József, Domokos János, Fecser Mihály, Búzás Imre, Oberst Béla, dr Szentmiklóssy Imréné, Gáll Mátyas, özv. Zákonyfi Antalné, Benedek Judit, Misztrik Kató, Dombrády Ferenc, Weber Antal, Mártonffy Zoltánné, Szabo Józsefné, dr Simon Gyula, dr Geréb Ödön, Gyáli Barnabás, Péteri János, Kelemen Sarolta, Horváth Géza, Sándor Margit, Mayor Géza, Kiss Jenő, Kovács László, Tokody András, Fleht Ferenc, Kovács Ilonka, Magyar Klára, Kerekes Zoltán, Pataki Jenő, Martonosi Iseván, Hegyi Kálmán, Valkovics Elek, Tanczer Magda, Körösi Gyula, Vadadi László, Müller Margit, Babilon András, Páll V. Géza, Páll Jenő, Simon Mária.

A sorsoláson Kovács Ilonka (Ódorheiu) nyerte meg a kisorsolt könyvet. Postára tettük.

A rovátvezető üzenete

Kürthy Erzsébet, Nagy szeretettel olvastam a kedves sorokat és magam is nagyon örülök a személyes találkozásnak. Hegyi Kálmán. Köszönöm a küldött rejtvényeket, azonban nem ígérhetem gyors közlésüket, mert több helyen át kell dolgozni azokat. Papp Mózes. Kérését örömmel teljesítettem és figyelmét köszönöm. Búzás Imre. A megtérő bűnösnek a keresztrejtvényrovatban is nagyon örülünk. Szeretettel üdvözljük és azt üzenjük, hogy a „v.a.k.” szerencse mindig odaszokott „tekinteni”, ahol legkevésbé várják, — de az is ósergi szinigazság, hogy a türelmem mindig megtermi a maga rózsáit! Müller Margit. Kedves sorai igen jól estek, mert nagy örömet jelent nekünk olvasóink őszinte ragaszkodása. Szeretettel üdvözljük. Pataki Jenő. A küldött rejtvények, sajnálatunkra, nem ütnek meg a mértéket. Kellő javítások mellett, talán valamilyen hitbuzgalmi lap leközölné. Horváth Géza. Jól esik olvasni, hogy milyen nagy örömet szerzett önnek a kisorsolt könyv. Az bizony jó lenne, ha minden rejtvényfejtőnknek minden héten szerethetnének ilyen örömet. Kár, hogy ennek az elgondolásnak a megvalósítása a lehetetlenségek közé tartozik!

A kiadáshivatal üzenetei

Radnai előfizető” jellegének üzenjük: 1. hogy minden értékpapír ügyben a legpontosabb felvilágosítást a Birou de Informatii al Bursei de Efecte in Bucuresti, Camera de Comert lehet beszerezni. 2. Kérdeztetteknek pontos címe: Surori Sociale, Bucuresti 2., Str. Petre Poni 3. 3. Elsőrendű amatőrfényképet városunkban a „Central-foto” fényképezeti szaküzletben, Str. Ciorgariu 1. szám alatt lehet beszerezni. Ránk hivatkozva, sziveskedjék hjalommal közvetlenül levelettekhez fordulni. Az ár. különböző, jobb gép már 1200 leitől kezdve kapható.

Az idegesek rövid életűek!

Eszrevette-e Ön már sajátmagán az idegkimerülés alatt felsorolt tüneteit:

Ingerlékeny, levert, tagjai reszketnek, nyugtalan, szívdobogása van, gyakran szédül, félelem érzete van, álmatlan, nyugtalan álmok vannak, egyes testrészek érzéketlen, ijedős, túlzott érzékenység zajok, szagok iránt. Kábító szerek utáni vágyódása, mint dohány alkohol, tea, kávé; szemidegek rebbenése, vértódulás, hangulatosság, emlékezése meggyöngyül, beszédzavarai vannak.

Amennyiben fentiek közül valamelyik is, mint az idegesség tünetei fellépnek, úgy az Ön idegei komolyan meggyengültek és megerősítésre szorulnak.

Ne hagyja így tovább fejlődni a dolgokat, mert igen könnyen komoly zavarok léphetnek fel az agy működésére, a test gyors hanyatlására, amelyeknek következménye a korai halál.

Függetlenül attól, hogy ideggyengeségének mi az oka, felkérem Önt, szíveskedjék engem sorával felkeresni, mert készséggel tudok Önnek teljesen díjtalanul és portómentesen egy egyszerű módszert ajánlani, amely Önnek egy örövendetes meglepetést fog okozni. Ön bizonyára már sok pénzt áldozott különböző szerekre, amellyel legfeljebb egy átmeneti javulást ért el. Biztosíthatom arról, hogy én a helyes módszert ismerem, hogy ideggyengesége gyógyulást nyerjen.

Ezen módszer egyben visszaadja Önnek életkedvét, a munkakedvét és az ahhoz szükséges erőt, egyesek azt irták nekem, hogy úgy érzik magukat, mint akik újjászülettek volna.

Mindent orvosi megfigyelések is igazolják.

Önnek csak egy postalevelezőlapba kerül és ennek ellenében küldök Önnek teljesen díjtalanul egy könyvet.

Amennyiben nem tudna azonnal írni, úgy őrizze jól meg ezen hirdetését. Levelek ide irányítandók.

ERNST PASTERNAK
Berlin SO.,

Michaelkirchplatz 13. Abt. 737.

KÖZGAZDASÁG

A román kontingenshivatal új rendje

Bucurestiből jelentik: A kereskedelemügyi és ipari minisztérium kezdeményezésére a kontingenshivatalt újjászervezték. A hivatalt két főosztályra osztották: az ipari és a kereskedelmi beviteli főosztályra. Az ipari beviteli főosztály 5 alosztályra oszlik: a) textilipar; b) bőr- és prém-, valamint élelmiszeripar; c) a 3-ik évnegyedről fennmaradt kérvények elintézésével megbízott osztály; d) gépek, vasárúk és elektrotechnika és e) különféle ügyek. A II-ik főosztály 4 alosztályra tagozódik: f) textiliák, bőr-árúk, bőrök, g) élelmiszerek és vegyszerek; h) fémárúk és elektrotechnikai gépek; i) különfélék és l) a hátralékos beviteli kérelmek elintézési alosztálya. Az importőröket ez év IV. ne-

gyedétől kezdve két nagy csoportba osztották: iparosok és kereskedők.

A beviteli kérelmeket a vállalat minősége, nem pedig vámtelemek szerint csoportosítják. A Nemzeti Banknak a következő héten közölnie kell a kontingenshivatallal a IV. évnegyedre rendelkezésre álló devizákat, amelyek alapján az egyes államokra eső beviteli kvótákat megállapítják. Mivel a kivitel értéke a lejárt negyedben közel 5,5 milliárd lei volt, a mintegy 800 millió lei értékű kompenzációk levonása után mintegy 4,7 milliárd értékű szabad kiviteli valuta állna rendelkezésre, amiből a Nemzeti Bank a IV. évnegyedi bevitelre 60 százalékot, tehát közel 3 milliárd leit tenne szabadá.

A C. F. R. veszi kezébe az országúti autóbusz-forgalmát

Timisoara. Saját tud. Jelentettük, hogy a CFR november 1-én a Banatban és Arad vidékén megindítja társasgépkocsi forgalmát, még pedig elsősorban Oradea—Arad—Timisoara között. A vezérigazgatóságnak erre vonatkozó rendelete most meg is érkezett a vasutigazgatósághoz. A rendelet szerint november 1-én kell a társasgépkocsi forgalmat megnyitni. Hogy ténylegesen megindul-e az autóbuszforgalom az összes vonalakra a kitűzött időben, egyelőre még kérdéses. Annyi azonban bizonyos, hogy igen hamar forgalomba helyezik a CFR autóbuszait.

A timisoarai vasutigazgatóság negyven autóbust kap. Ezeknek főállomása Aradon lesz, ahová az autóbuszállomány egy része már meg is érkezett. Az autópark mintegy negyven százalékát Timisoarán, egyrészt Oradeán tartják. A menetrendet úgy alkotják meg, hogy az autóbuszoknak mindenütt csatlakozásuk lesz a vonatokhoz és a vasut úgynevezett „kombinált” jegyeket is ad ki, amelyek egy a vonatra, mint folytatólagosan a társasgépkocsira is érvényes lesz.

Timisoarán most tartották meg a gép-

kocsivezetők felvételi vizsgáját. Mintegy százötvenen jelentkeztek, de csak heten feleltek meg a követelményeknek. Egyelőre tehát csak hét gépkocsivezetőt alkalmaztak, a vasut majd más úton gondoskodik a létszám betöltéséről. Azokon a vonalakon, ahol a CFR forgalomba helyezi a maga autóbuszait, bevonják a magánvállalatok engedélyeit. A vasut az „országutak motorizálását” maga veszi kézbe, még pedig fokozatosan az egész országban. Eddig már Bucuresti—Ploesti, Bucuresti—Titu között és Giurgiu felé közlekednek a CFR autóbuszok. Uglátszik, hogy csak az országutak forgalmát kívánja a vasut maga lebonyolítani. A vasutigazgatóság részéről kijelentik, hogy minden tekintetben modern és kényelmes autóbuszokat bocsátanak az utazó közönség rendelkezésére, pontosan betartják a menetrendet és olcsó díjszabást állapítanak meg.

Mindenszenti gyertya
negyedkiló 12 lei
Aszódinál Oradea Sas-palota

Készült a Szent László-nvmda Rt. körirányítvány n. Oradea, Strada Regele Carol II, No. 5,

Románia gyümölcs- és borkivitele ezévben

Bucurestiből jelentik: Szeptember 1—20 között Románia gyümölcs- és borkivitele a következőképpen alakult: dióbél: Németország 100.580, Csehszlovákia 328.642, Ausztria 114.512, Lengyelország: 167.602, Danzig: 9000, összesen 752.236 kgr. 45.6 millió lei értékben. Dió héjjában: Ausztria 55.575, Csehszlovákia 20 ezer, összesen 75.575 kgr. 1.5 millió lei értékben. Alma: Németország 910.795, Magyarország 63.226, Csehszlovákia 1.015.474, Lengyelország 215.715, Palesztina 504.495, Egyiptom 103.235, összesen 2.812.937 kg. 14 millió lei értékben. Aszalt szilva: Magyarország 20, Csehszlovákia 506.629, Lengyelország 356.720, összesen 883.349 kgr. 11.4 millió lei értékben. Friss szilva: Ausztria 300 kgr. Szőlő: Németország 255.392, Ausztria 54.736, Lengyelország 162.898, Svédország 16.250, összesen 489.276 kgr. 2.4 millió lei értékben. Bor: Csehszlovákia 129.905, Dánia 366, Anglia 340, összesen 130.611 kgr. 1 millió lei értékben. Az összes kivitel mennyisége 5.539.232 kgr. volt 78.8 millió lei értékben.

Arcáhidetések

Különféle

Őszi ültetésre
gyümölcsfát, fenyőt, bukszust, rózsát nagy készlet miatt nagyon olcsón árúit Czira kertészet. Oradea, Strada Prága 24.

Eladó magánház,
háromszobás, előszobás, fürdőszobás lakással. Oradea, Str. Moldova 44. szám.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Egele Ferdinand No. 3.

Vivókardot
(jó állapotban levő) veszek. Oradea, Strada Müllerand 3. Szennik-lóssy.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Lerakat: Csanda gyógyszerész, Oradea. Ára: 60 lei.

Epekő,
vesekőbántalmaitól és gyomorhajától, közhé-nyétől és reumájától könnyen és gyorsan szabadulhat. Kérjen válaszbélyeg csatolásával Utmutatót „Sanitas” jellege alatt. Cim a kiadóhivatalban.

Élő- és művirág
koszorúk
Mindszentre és temetésre legegyszerűbb kivitelben, legolcsóbban készit Czira virágüzlet, Oradea P. Reg. Maria 2

Őszi
(francia) barack csemeték kaphatók dr Kaczián Kálmán gyümölcsösében. Oradea, dr J. Ciordas u. 46. A csemeték már szállíthatók.

Aki
eladni, venni, bérelni, bérbeadni akar valamilyen ingatlant, keresse fel Popovici irodát. Str. Vlahuta 6. Oradea. Telefon: 167.

Lakás

Kiadó
egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Kétszobás,
előszobás, fürdőszobás udvari lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Cogalniceanu No. 43-a.

Két utcai szoba
konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagánului 12. sz.

Kiadó
kétszobás alkovos lakás, fürdő- és előszobával, kertes házban, november 1-re. Oradea, Str. Joan Ciordas 38.

Alkalmazás

Jó
munkás férfi fodrászt fölveszek. Szedlacek.

Fatisztvisező,
gyermektelen, volt műszaki hivatalnok és uzenveztető, aki kertészeti gyakorlattal bír, bármilyen állást keres. Cimet a kiadóba kér.

Házasság

Intelligens
középkorú keresztény urinó, 150.000 lei értékű ingatlanlann ismeretség hiányában házasság céljából ezuton keresi 45—55 év közötti jólétkü, becsületes férfi ismeretségét, akinek némi jövedelme is van. Csak komoly leveleket „Magány” jellegre a kiadóba.

Oktatás

Felelősséggel
elvállalom elemisták, liceumi magántanulók és liceumi rendes tanulók házi oktatását előkészítését. Cim a kiadóban.